

Pirmdiena, 2017. gada 29. maijs

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS

Kādus
stādus
izvēlēties.

6. lpp.

Velodiena -
domā zaļi!

12. lpp.

KURZEMNIEKU
jūnijam var abonēt
vēl šodien

- internetā www.abone.pasts.lv (ietaupot 71 centu),
- pasta nodaļās,
- pie pastniekiem,
- redakcijā (ietaupot 71 centu).

Skrundas
novada deputātu
kandidāti.

5. lpp.

Kā rīkoties krīzē

(Turpinājums 3. lpp.)

27. maijā Kuldīgā, A.Grundmaņa stadionā, 9.40 no rīta nogranda sprādziens, kurā cieta 20 personas. Cietušie tika nogādāti Kuldīgas slimnīcā. Tika izsaukts ASV militārais helikopters no Nacionālo bruņoto spēku Aviācijas bāzes Lielvārdē, ar tā palīdzību cietušos transportēja uz Rīgu.

Laimīgā kārtā šis bija tikai mācības, lai pārbaudītu militārā un civilā sektora sadarbību krīzes gadījumā. Pēc mācībām Zemessardzes 45. nodrošinājuma bataljona operatīvās daļas priekšnieks Guntars Vilguts atzina, ka viss norisinājies veiksmīgi, sadarbība veidojās laba, gūta jauna pieredze, tika pārbaudīti materiāli tehniskie līdzekļi un trenēts personālsastāvs.

Mācības, kurās tika pārbaudīts, cik veiksmīgi krīzes situācijā spēj sadarboties militāristi un sabiedriskais sektors, noritēja veiksmīgi un pēc plāna.

Roberta Prauliņa teksts un foto

ĪSZINAS

Var apskatīt mūzikas skolu

Šodien un rīt no 17.00 līdz 19.00 Kuldīgas mūzikas skola aicina uz atvērto durvju dienām. Šodien 18.00 Ventspils mūzikas vidusskolas pedagoga Gata Poriņa vokālās klases audzēkņu koncertā uzstāsies arī Marutas Rozītes kora klases absolvente Elīna Gulbe. Rīt 16.00 skanēs Kuldīgas audzēkņu mācību gada noslēguma koncerts. Bet 31. maijā 18.00 kuldīdznieki muzicēs pirmsskolas iestāžu audzēkņiem un vecākiem.

Pārbauda sirēnas

Šodien no 14.00 līdz 14.15 Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests visā Latvijā iedarbinās trauksmes sirēnas.

Kārtas numuru izlozē

Kuldīgas novada pašvaldības vēlēšanām 3. jūnijā deputātu kandidātu saraksti secībā sakārtoti pēc izlozes. Novada vēlēšanu komisijas sekretāre Ina Firsova pastāstīja, ka izloze notikusi 27. aprīlī. Nebija ieradušies pārstāvji no partijas *Gods kalpot mūsu Latvijai* un *Zaļo un Zemnieku savienības (ZZS)*. Centrālās vēlēšanu komisijas izsniegtā instrukcija paredz, ka šādā gadījumā viņu vietā kārtas numuru izvelk komisijas sekretāre. Rezultātā 1. numurs ir ZZS, 2. – *Gods kalpot mūsu Latvijai*, 3. – *Kuldīgas novadam*, 4. – Nacionālā apvienība *Visu Latvijai! – Tēvzemei un Brīvībai/LNNK*, bet 5. – *KPV.LV*.

Trešdien, 31. maijā:

- Alsungā apciemo uzņēmējus.
- Tiesu lappuse.
- Biznesa inkubatorā.
- Par saulesbrillēm.

RĪTDIENA SĀKAS ŠODIEN!
MĒS APVIENOJAM SPĒKUS,
LAI KOPĀ PANĀKTU
PRODUKTĪVU PAŠVALDĪBAS
PĀRVALDĪBU.

NACIONĀLĀ APVIENĪBA
VĒLĒŠANĀS 2017. GADĀ
POLITISKO REKLĀMU APMAKSĀ NACIONĀLĀ APVIENĪBA VL-TRENNK

KRISTĪNA RŪTENBERGA

IVARS GLUŠKOVŠ

RAIMONDS ANSONS

RENĀRS SAKNE

Esi apdomīgs nelaimē, bet vēl apdomīgāks laimē. /R.Kaudzīte./

ISSN 1407-9755

22

REDZĒJUMS

Kā gribu, tā daru

Daiga Bitinieca,
tāl. 63350567,
daiga.bitinieca@
kurzemnieks.lv

Rīgā mani spalvas brāji un māsas ņemas ap Nila Ušakova nevēlēšanos komentēt nepatīkamus jautājumus, Ventspilī vajadzīga īpaša pieeja, lai caur domes mārketinga nodaļas labirintiem piekļūtu Aivaram Lembergam. Jā, salīdzinot ar to, mūsu, Kurzemnieka, žurnālistu ikdiena šķiet tīri pieņemama – visi, ko aicinām uz redakciju, atnāk, atbildes e-pastā arī puslīdz laikus atsūta. Ir tikai viens izņēmums, turklāt ne novadu vadītāju aprindās, bet, tā sacīt, ierindas deputāts.

„Ja cilvēks vēlas pārvaldīt mūsu nodokļu naudu, viņam vajadzētu paskaidrot, kā nodomājis strādāt sabiedrības labā.”

Un varētu domāt: kas tur liels – ne jau žurnālistam gabals nokrišs, ja tiešā tekstā vai, aizbildinoties ar dažādiem iemesliem, kāds atsakās ar viņu runāt vai izvirza papildu nosacījumus.

Taču šis laiks ir īpašs. Un, ja cilvēks kandidē uz novada domi un pretendē uz to, lai pārvaldītu un tērētu mūsu nodokļu naudu, viņam vajadzētu vismaz paskaidrot, kā tad viņš nodomājis strādāt sabiedrības labā. Nu, vismaz centīsies būt pieejamam, nevis aizbildināties ar laika trūkumu. Tāpēc es tomēr saukšu viņu vārdā. Juris Jaunzems ir uzņēmējs, kurš devis un dod darbavietas

cilvēkiem, un tas, protams, ir apsveicami. Taču, ja viņam četros gados nav bijis laika apmeklēt pusi Skrundas novada domes sēžu, tad Kurzemniekam nūdien būtu gribējies pavaicāt: „Kāpēc kandidējat atkal?” Taču neizdevās – ne pirmoreiz, kad atspoguļojām skrundenieku paveikto/nepaveikto, ne šodienas numurā, kad vārdu dodam sarakstu pirmajiem numuriem.

Bet, protams, vērojams arī pretējs process! Deputāti vai to kandidāti, kuri ikdienā atļaujas būt steidzīgi (varbūt arī tiešām ir) un nerunīgi, pirms vēlēšanām pārtop eņģeļšos, kuru runas plūdus nevar lapusēs satilpināt.

Vēl, laikam līdzīgi, līdztekus bukletiem un drukātiem izdevumiem, aplūmētām automašīnām u.tml. novērojamas citas dinamiskas izmaiņas partiju reklamēšanās paradumos. Galvenokārt internetā. Tā feisbukā ik dienu mūs uzrunā gan bildes, gan teksti, gan

videorullīši. Gan profesionālāk, gan diletantiskāk veidoti, gan ar, gan bez latviešu valodas gramatikas kļūdām, gan korektāki, gan ne visai. Kad ielu aptaujā vaicājām cilvēkiem, cik nopietni viņi izstudē pastkastītēs iemestās priekšvēlēšanu reklāmas, vairums atzina, ka neiedziļinās. Internets atstāj nospiedošāku iespaidu; labi, ka tas ir pārejoši.

Tāpēc vislabāk būtu, ja mēs katrs domātu ar savu galvu un katrs 3. jūnijā atrastu brītiņu aiziet līdz iecirknim un izteikt savu gribu, kam turpmāk uzticēt sava novada vadības grožus.

TAUTAS BALSS

Kas četros gados mainījies pilsētā vai pagastā, kurā dzīvojat? Ja jūs būtu deputāts, ko darītu, lai dzīve uzlabotos?

Dzīvoju Kuldīgā, centrā pie kultūras nama. Man ļoti patīk, ka pēdējos gados pilsēta top aizvien sakoptāka. Lasīju, ka arī kultūras nams tiks remontēts. Ir izjūta, ka pilsētā viss attīstās. Man svarīgi arī tas, ka visiem skolēniem līdz 12. klasei te ir brīvpusdienas. Tas vecākiem labs atbalsts. Īpašumu apsaimniekošanā gan vēl ir šis tas uzlabojams. Piemēram, mēs mājās atkritumus šķirojam, bet pie mājas tikai viens kontainers. Brīžam domājam, kāda jēga šķirot, ja vienalga visi jāliek kopā. Ja būtu deputāte, nezina, ko gribētu izdarīt. Liekas, ka viss jau notiek uz labo pusi bez manis, tādēļ neesmu par to domājusi. Man galīgi negribas kļūt par deputāti! Labāk šo pienākumu uzticu citiem.

Zaiga Ozola, pārdevēja

Robertas Prauliņa foto

TRIS VIEDOKĻI

Kam iedzīvotājiem vajadzētu pievērst uzmanību šajās vēlēšanās?

SKATĪTIES UZ DARBIEM

Roalds Cinis, uzņēmējs Kuldīgā:

– Ir tāds teiciens: „Neklausies manos vārdos, bet skaties uz maniem darbiem!” Tikai tā var redzēt kandidātu līdzšinējā darba rezultātu un novērtēt, kāds novadam vai katram iedzīvotājam bijis labums. Manā skatījumā Kuldīga attīstās, tā kļuvusi par tūrisma pilsētu, un tas nav noticis vienā dienā. Tas ir ilgtermiņa ieguldījums, virziens, ko vajadzētu tā pēkšņi mainīt.

Ne vienmēr tas, ko sola jaunie cilvēki, reāli ir izdarāms. Paskatoties un paklausoties solījumos, reizēm šķiet, ka tā ir staigāšana pa mākoņiem. Varbūt kaut kur citur Latvijā jā, bet Kuldīgas novadā, manuprāt, nav vajadzīgas radikālas pārmaiņas. Protams, jaunie cilvēki jādārkāp, ja darbojas vietējā varā, jābūt jaunām idejām, bet ir jāintegrējas jau izveidotajā sistēmā, lai nenogremdētu iepriekš izdarīto.

Diemžēl vēlēšanu sistēmā mums valda tāda dzimtbūtnieciska iekārta. Es nevaru balsot par tiem cilvēkiem, kuri noteiks manu darbošanās vidi, jo neesmu šeit pierakstīts. Kuldīgā līdz šim esam jutušies paēduši un droši, bet man jābrauc uz Talsiem ir jāievēl pašvaldība, ar kuru man tikpat kā nav un nebūs saistības. Tas ir viens no iemesliem, kāpēc vēlēšanu skaits procentuāli samazinās.

PRASMĪGI UN GODĪGI

Juris Andersons, arhitekts:

– Cilvēkiem pašiem jāinteresējas. Pašvaldība ir kaut kas līdzīgs

ģimenei, kurā viss būtu jādarā kopā, tikai lielākā mērogā, jo kopā sanāk vairākas ģimenes un spriež, kā labāk, kas izdevies, kas un kāpēc ne. Ja reizi četros gados tik vien kā aizejam uz vēlēšanām, nezina, ko paši esam gribējuši, ko tie cilvēki solījuši, kādas bijušas iespējas izpildīt mūsu vēlmes, tad tam nav nozīmes. Tad vēlēšanas ir bezjēdzīgs vienreizējs akts. Ja cilvēks nezina, kas notiek, tad tiešām grūti izvēlēties.

Esmu dzirdējis sakām: „Nezina, par ko balsot Saeimā.” Tādā gadījumā cilvēks kā saprātīga būtne ir visvienkāršākajā situācijā – nekas nav jākombinē un jāiztēlojas, lai nebalsotu par to, ko tu nezini. Cits jautājums (arī Saeimā lemjams) ir par demokrātiju. Ja varu ievēl 10–30% un tā pēc tam stāsta, ka prezentē visu nāciju, tad demokrātija nedarbojas. Mūsdienās savu gribu varētu izteikt katrs pie datora, mums nevajag pārstāvjus, kurus nekad mūžā neesam redzējuši. Diemžēl neviens, pat klātienē tiekoties, nepajautā, ko es gribētu kā savas vietas, savas valsts iedzīvotājs. Tā ar demokrātiju manipulē tie, kuriem ir nauda.

Šajās vēlēšanās nepiedalīšos, jo man ar pašvaldību ir tik maz saistību. Dzīvoju laukos Ēdolē, un tas, kas saistīts ar manu dzīvošanu, ir sakārtots, tāpēc neredzu vajadzību kaut ko radikāli mainīt. Šīs vēlēšanas ir praktiskas – jāievēl tie, kuri kārtot saimnieciskas lietas. Tā kautrīgi piebilstot: ne tikai prasmīgi, bet arī godīgi to darot, turklāt ar nostādni, ka dzīvot būs labāk, ja

viens otram palīdzēs.

ARĪ PĒC TAM JĀRAUGĀS

Inta Kalniņa, pedagoģe:

– Kuldīgas novadā tagad visvairāk jādomā par uzņēmējdarbību, lai radītu darba vietas. Tad vairāk ienākumu būs iedzīvotājiem, arī budžetā ienāks nauda. Jā, ir bijis daudz svešu investīciju, tomēr jāattīsta vietējā ražošana, ar tūrisma vien par maz, jo tas ir sezonāls. Kuldīga ir pievilcīga pilsēta, bet jādomā, lai ielās būtu arī vietējie iedzīvotāji.

Uzņēmējdarbības attīstība tiek solīta uz vēlēšanām ikreiz. Tas ir vēlēšanu aktivitātes un arī deputātu atbildības jautājums – lai pēc četriem gadiem atbild, cik un kur konkrēti darba vietas radītas, kāds bijis viņu nopelns! Bet tie četri gadi nav jāgaida – jāraugās līdz arī pēc vēlēšanām. Tā nelaide, ka deputāti uz jautājumiem neatbild precīzi, runā kaut ko aplinkus. Bet jāpajautā tieši un jāsaņem konkrēta atbilde. Tāpēc mums ir arvien mazāka aktivitāte vēlēšanās, cilvēki vairs netic. Sola un sola, bet nekas nemainās. Atkal abpusēja lieta, jo atbildīgiem jābūt gan deputātu kandidātiem, gan vēlētajiem. Nedrīkst sūkstīties, ja neesi aizgājis nobalsot.

Izvēle nav viegla. Man nepatīk, ka jābalso par vienu partiju. Labāk būtu, ja izvirzītu kādus 50 cilvēkus un vēlētais varētu izvēlēties. Efektīvāka atdeve būs, ja sabalsos no vairākiem sarakstiem. Man prieks, ka Kuldīgā nav tik naidīgas konkurences kā citos novados.

Daina Tafelberga

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai braucat ar divriteni?

Valija Brūdere, pensionāre: – Kādreiz braucu bieži. Mašīnas tajā laikā daudziem nebija, man arī ne. Visur, kur vajadzēja, piemēram, uz mežu sēnēs, braucu ar riteni. Ja kāds saka, ka neprot, tā ir tikai tāda iedomā. Jākapj virsū un jāmācās.

Silvija Skrulle, šuvēja: – Šogad vēl neesmu, bet vispār braucu. Pirms sešiem gadiem bērni uzdāvināja riteni. Man ļoti patīk to darīt priekā pēc. Izvēlos zināmu maršrutu, kur pa ceļam nav suņu, jo, ar kājām ejot, ir bijusi negatīva pieredze.

Nauris Zavickis, celtnieks: – Pašlaik man riteņa nav, bet agrāk kādus trīs gadus esmu riteņbraukšanā trenējies. Tas dod pozitīvu enerģiju, spēku, bet tagad nav laika braukāt – jāstrādā.

Pēteris Kārklīšs, mācās: – Tikai brīvdienās. Dzīvoju Ķīkuros, tad aizbraucu pie draugiem vai vienkārši tāpat pabraukājos. Iemācījos braukt, kad mani bija pāris gadiņu, sākumā ar trīsriteni.

Aivars Aišpurs, pensionēts virpotājs: – 20 gadus nodarbojos ar riteņbraukšanu, biju Latvijas izlasē. Tas attīsta fiziski, iemāca sevi pārvarēt, izdarīt to, kas liekas neizdarāms. Mums treneris teica, ka neesam no cukura, tādēļ varam braukt jebkuros laika apstākļos.

Renāte Nagliņa, strādā algotos pagaidu sabiedrisko darbus: – Dzīvoju tālāk no centra, tāpēc braucu uz tirgu, veikalu, darbu. Tā var ietaupīt laiku un visur nokļūt ātrāk. Nav jānes ar rokām tas, kas nopirkts veikalā. Braucu arī ziemā, ja var. Ritenis atvieglo dzīvi.

Jolanta Hercenberga, Roberta Prauliņa foto

Kurzemnieks
Kuldīga, 1905. gada ielā 19, LV-3301

Galvenā redaktore Daiga Bitinieca – 63350567; redakcija@kurzemnieks.lv; reklāmas nodaļa – 63324881; sludinājumi@kurzemnieks.lv

Izdevējs – SIA Jaunais kurzemnieks. Reģ. apl. nr. 1400. Iznāk pirmdienās, trešdienās, piektdienās. Pārpublicējot atsauce uz Kurzemnieku obligāta. Iespiests SIA Poligrāfijas grupa Mūkusalā, Rīga, Mūkusalas ielā 15a. Metiens – 3787.

Kā rīkoties krīzē

Pirmā notikumu vietā ieradās Valsts policija, kuras uzdevums bija norobežot zonu, kurā atradās cietušie, un nodrošināt kārtību perimetrā.

Mācības *Guardian response* (*Aizsargu reaģēšana*) šajā dienā tika organizētas Kuldīgā, Daugavpilī, Rēzeknē un Rīgā, tajās pilnveidotas sadarbības iemaņas krīzes gadījumā, izspēlējot situāciju ar daudziem cietušajiem. Kurzemē šādas mācības notika pirmo reizi. Tajās piedalījās ASV 10. kaujas aviācijas brigādes vienība *Fēnikss* un ASV armijas 95. civilmilitārās sadarbības

brigāde, kā arī Zemessardze. Kuldīgā pievienojās arī Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta, Valsts policijas, Kuldīgas slimnīcas pārstāvji, tika iesaistīti ap 50 zemessargu no visas Latvijas. Dalībnieki pilnveidoja iemaņas dzīvības glābšanā, izmantojot sauszemes transportu un ASV helikopteri *CH-47 Chinook*, nosacītos cietušos transportēja sākumā uz Kuldīgas slimnīcu,

taud uz medicīnas iestādēm Rīgā.

ASV 10. kaujas aviācijas brigādes vienība *Fēnikss* karavīri un pieci helikopteri Latvijā ieradās jau 1. martā, lai pildītu dienesta pienākumus Gaisa spēku aviācijas bāzē Lielvārdē, piedaloties operācijās mācībās *Atlantic Resolve* (*Atlantijas risinājumi*). *Fēnikss* ieradās ar mērķi demonstrēt ASV un NATO valstu apņēmību aizsargāt drošību Eiropā.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbinieku uzdevums bija nodzēst uguns draudus un pievērsties cietušo aprūpei.

Zemessardze, ierodoties un pārņemot vadību no glābējiem, sniedza pirmo palīdzību un transportēja ievainotos uz Kuldīgas slimnīcu.

Pie slimnīcas izveidotajā teltī cietušie tika šķiroti pēc traumas smaguma un gatavoti tālākai transportēšanai.

ASV helikopters *CH-47 Chinook* atlidoja no aviācijas bāzes Lielvārdē, nosēdās pie Kuldīgas slimnīcas un aizveda smagāk cietušos uz Rīgu. Tehnisku iemeslu dēļ lidaparātu gan nācās gaidīt trīs stundas.

Roberta Prauliņa teksts un foto

Vairāk foto www.kurzemieks.lv

KULDĪGAS NOVADAM

NELLIJA KLEINBERGA,
Saeimas deputāte

Kuldīgas novads ir kā paraugs citiem. Ingas Bērziņas komanda ir skaidri orientēta gan uz mērķu nosprašanu, gan īstenošanu. Kurzemes pašvaldību vadītāji vienmēr ir virzījuši skatienu uz Kuldīgas novadu, jo te ir labs piemērs, kā veidot un organizēt pakalpojumus lauku iedzīvotājiem, kā papildīt cilvēku intereses, vēlmes un iniciatīvas, kā nodrošināt labklājību un pozitīvu vidi visiem, kuri vēlas atrast savu mājvietu.

JURIS ŠTORHS,
Kurmāles pagasta iedzīvotājs

Kurmāle ir lielākais Kuldīgas novada pagasts, mums tā ir īpaša vieta ar skaisto Vilgāles ezeru, lieliem ciematiem Priedaini un Vilgāli, mūsdienīgu skolu, divām labām bibliotēkām un spēcīgam zemnieku saimniecībām. Kā ilggadējs Kurmāles pašvaldības vadītājs vērtēju, kā šodien attīstās novads. Mums ir laimējies ar gudriem un godprātīgiem vadītājiem – Ingu Bērziņu un Viktoru Gotfrīdsonu. Novads ir drošās rokās, tādejā aicinu balsot par komandu, kas sevi ir pierādījusi.

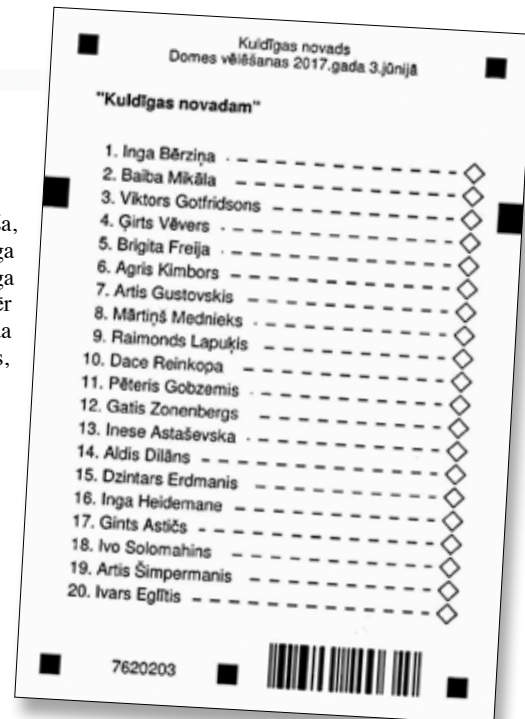
JANA JANSONE,
V. Plūdoņa Kuldīgas ģimnāzijas direktore un Kuldīgas pamatskolas direktore v.i.

Ingu Bērziņu pazīstu vairāk nekā 20 gadus. Īpaša, harizmātiska, radoša un atbildīga personība. Inga ir cilvēks, kas spēj domāt globāli un lokāli. Inga mīl savu novadu, rūpējas par iedzīvotājiem, vienmēr gatava atbalstīt un palīdzēt. "Kuldīgas novadam" komanda ar darbiem ir pierādījusi, ka var pārveidot pilsētvidi, organizēt svētkus, cienīt uzņēmējus un atbalstīt lauku cilvēkus.

ERNESTS BUŠERS,
Usmas Sv. Pētera draudzes priekšnieks, *Zāgkalnu* pārstāvis

Domāju, ka Inga Bērziņa ar komandu strādā fantastiski! Kuldīga kā pilsēta kļūst arvien skaistāka un sakoptāka, svētkos vienmēr ir gaumīgi izgreznota. Var just, ka pašvaldība strādā ļoti pārdomāti. Usmas draudzē saņemam lielu pretimnākšanu, pašvaldībai atbalstot "Darīsim paši" projektus un citas mūsu iniciatīvas. Atbalsts tiek sniegts arī jāšanas sacensību rīkošanai "Zāgkalnos". Ļoti patīkami, ka Inga Bērziņa un viņas kolēģi vienmēr apmeklē mūsu rīkotos pasākumus.

Reklāmu apmaksā partija "KULDĪGAS NOVADAM"

Gluži kā deputātu sarunās

Nacionālās apvienības (NA) *Visu Latvijai! – Tēvzemei un Brīvībai/LNNK* tikšanās ar vēlētajiem Kuldīgā izvērtās līdzīga tagadējo deputātu sarunai par pašvaldībā svarīgiem jautājumiem, īpaši *Kuldīgas komunālo pakalpojumu (KKP)* darbu.

Interesi par to, ko pastāstīs pirmie seši NA deputātu kandidāti, izrādīja Viktors Gotfridsons un Pēteris Gobzemis (abi no partijas *Kuldīgas novadam*), kuldīdzniece Maija Jansone un *Kurzemnieka* pārstāvji. Pretī sēdās tagadējie deputāti Kristīna Rūtenberga, Dzintars Pūkainis, Sīgita Vaivade un Uģis Lagzdīns, kā arī Renārs Sakne un Ivars Gluškovs – visi kandidē NA sarakstā.

GRIB TURPINĀT SADARBOTIES

K.Rūtenberga stāstīja, ar kādiem darbiem apvienība lepojas. Ar maksimālu atdevi esot strādāts šajā domes sasaukumā, īstenotas arī privātas ieceres. Tika minēta gan piemiņas plāksne Eduardam Berklavam Īvandē, gan auditoriju remonts Zemessardzē un ģerbonis Sv. Annas baznīcā. „Kā viss beigsies 3. jūnijā, zināt nevaram, bet esam gatavi iesākt turpināt neatkarīgi no tā, vai būsīm pozīcijā vai opozīcijā. Būsīm godīgi – pieci saraksti atņems balsis katram.”

Dz.Pūkainis piebilda, ka uzvar tas novads, kurā cilvēki spēj sadarboties. Domē sadarbība bijusi apmierinoša, opozīcija

tikai sākumā jutusies nedaudz nostumta malā, bet ar laiku situācija uzlabojusies. Domes priekšsēdes vietnieks V.Gotfridsons atbildēja, ka vismaz šajā sasaukumā pozīcija no citiem neko neesot slēpusi – sarežģītie jautājumi pirms lēmuma pārrunāti ar visiem deputātiem.

PAR TĒRIŅIEM

KKP vadītājs P.Gobzemis atzina, ka par viņa vadītā uzņēmuma darba nepilnībām izsakās visas partijas, bet NA deputāti vienīgi nākuši pie viņa runāt konkrēti. Pirms komentēt KKP darbu, interesi izrādījis arī Lauris Gruntmanis (*Gods kalpot mūsu Latvijai*).

S.Vaivade interesējās, kādēļ KKP daudzus darbus nodod apakš-uzņēmējiem, iespējams, tā sadārdzinot izdevumus. P.Gobzemis skaidroja, ka cenšas neizvēlēties tos uzņēmējus, kuri gan piedāvā

zemu cenu, tomēr pašiem ir nodokļu parādi. K.Rūtenberga uzskata: „Citi par zemu cenu strādā tādēļ, lai cilvēkiem būtu darbs. Vajadzīga stingra būvuzraudzība – tiklīdz redz, ka *nevelk*, līgums jālauz.” U.Lagzdīns atgādināja, ka parasti par tāmes summu deputātiem iebildumu nebija, bet par atsevišķām pozīcijām gan. Pēdējā laikā tāmes dotas izskatīt neatkarīgiem ekspertiem, uzsvēra V.Gotfridsons.

PROBLĒMAS DARBA GAITĀ

K.Rūtenberga taujāja V.Gotfridsonam, kādēļ vēl aizvien nesākas sociālā dienesta ēkas siltināšana. „Ko es varu pateikt – darbu dabūjis vietējais uzņēmējs Aleksandrs Cimermanis (*Gods kalpot mūsu Latvijai*). Ideāli būtu, ja parādītu, ka tiks galā.”

Pretjautājums bija – kas notiek ar *Latvijas finieri*, kas pie

apvedceļa iekārto kokmateriālu krautuvi. K.Rūtenberga, kura strādājusi uzņēmumā *Selva Būve*, kas ceļ krautuvi, skaidroja, ka lielas problēmas rada slapjā augsne. Būtu jāmaina grunts, bet ar tādām izmaksām uzņēmējs nav rēķinājies. Viņa pārmeta, ka pašvaldība noteikusi stingru būvuzraudzību, bet *Latvijas finieris* cerējis uz solīto remontu Jelgavas ielā, jo tad laukumā varētu bērt zemi no šīs ielas. Dome likusi būvniecības 1. kārtā ap laukumu izveidot vaļņus, bet tas pašlaik neesot iespējams. „Ja uzņēmēji nebūtu strīdējušies par Jelgavas ielas iepirkumu, *Latvijas finieris* varētu to izdarīt. Vai vispār kādreiz šo ielu labosim?” skeptiska bija K.Rūtenberga. P.Gobzemis iebilda: ne jau no tā, ka Jelgavas ielā nenotiek remonts, laukumā parādījās ūdens. Viņaprāt, ražotājs nav vietu pietiekami izpētījis.

Nacionālās apvienības kandidātu tikšanās ar vēletājiem un ar konkurentiem uz vietu Kuldīgas novada domē ritēja diezgan draudzīgā gaisotnē, kaut pārrunāti arī asi jautājumi.

CEĻI UN ALKOHOLS

R.Sakne atzina, ka Turlavas iedzīvotāju sapulcē bijusi nesaipāšanās starp viņu un Aleksandru Langi (Zaļo un Zemnieku savienība), runājot par Ķikuru ceļu, bet V.Gotfridsons meties kolēģi aizstāvēt, radot iespaidu, ka pašvaldība kaut ko slēpj. „Mēģināšu attaisnoties,” tā V.Gotfridsons. „Tas ir valsts ceļš – mēs pielemšanas un darba klāt neesam.” Taču R.Sakne pārliecināts: „Mērījumi tur izdarīti laikā, kad tehnika pa to nebraukā intensīvi, bet Lange nav tas, kurš ministrijā pret to iebilstu.” U.Lagzdīna pārliecība – ceļu remontā vairāk jāiesaistās pagastu pārvaldniekiem: ja granti vajag uzbērt pāris kilometrus, to varot sarunāt ar kādu vietējo bez iepirkuma, izmantojot situāciju, ka *Latvijas Valsts meži* būvē savus ceļus. P.Gobzemis nepiekrīta: „Ja KKP vai pagastu pārvaldnieki kaut ko sarunās privāti, tad deputāti pārmetīs, ka varēja atrast vēl lētāku variantu, vai atradīs radu būšanu.”

Runāts tika arī par pašvaldības policijas darbu, Pilsētas svētkiem, kas pārvērtušies dzeršanas dzīrēs, un vajadzību pēc stingrākas apsardzes tieši Pilsētas laukumā. Pieminētas arī sabiedriskās tualetes un daudz kas cits. Visu noklausījusies, M.Jansone secināja, ka gājiens uz tikšanos ar deputātu kandidātiem nav bijis vērtīgs – diskusija likusies interesanta.

Inguna Spulniece
Roberta Prauliņa foto

Kas jāzina par pašvaldību vēlēšanām

Kā uzzināt par savu novadu deputātu kandidātiem, kur var nobalsot iepriekš vai mājās, kas jāievēro iecirknī un ko darīt, ja pazudis paziņojums par savu vēlēšanu iecirknī?

Visu kandidātu sarakstus un priekšvēlēšanu programmas var izlasīt Centrālās vēlēšanu komisijas (CVK) mājaslapā www.cvk.lv. No 29. maija – arī vēlēšanu iecirkņos.

Katrs vēletājs ir reģistrēts vēlēšanām savā vēlēšanu iecirknī. Vēlet jāiet uz to vēlēšanu iecirkni, kurā vēletājs reģistrēts. Lai informētu vēletājus par iecirkni, kurā jābalso, Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde uz deklarētās dzīvesvietas adresi nosūtījusi paziņojumu par vēlēšanām. Ja paziņojums nav saņemts vai ir nozaudēts, noskaidrot savu vēlēšanu iecirkni var arī internetā, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes mājaslapā <https://epak2.pmlp.gov.lv/vrepak/IecNoskaidrosana/Iec00> vai pa tālr. 67049999 (darba dienās no 8.00 līdz 20.00, vēlēšanu dienā – no 7.00 līdz 22.00.).

Kā strādās vēlēšanu iecirknī?

3. jūnijā vēlēšanas notiks no 7.00 līdz 22.00. Ja vēletājs nevar nobalsot vēlēšanu dienā, viņš var vēlet trīs dienas pirms tam. Šajās dienās vēlēšanu iecirknī strādās:

- 31. maijā** – no 17.00 līdz 18.00,
- 1. jūnijā** – no 9.00 līdz 12.00,
- 2. jūnijā** – no 10.00 līdz 16.00.

DAŽI NODERĪGI PADOMI, LAI NAV PĀRPRATUMU

(Atgādina 546. iecirkņa vēlēšanu komisijas vadītāja Vija Astaševska)

- Balsošanu mājās, slimnīcā vai aprūpes centrā var pieteikt arī vēlēšanu dienā līdz pusdienlaikam, bet ne vēlāk.
- Mājas balsošanu drīkst pieteikt tikai rakstiski. Iesniegumu brīvā formā var rakstīt pats vēletājs, var palīdzēt radnieks, kaimiņš, aprūpētājs, kurš iesniegumu atnes uz iecirkni. Ja cilvēks vēlēšanu rītā sajūtas mundrs un tomēr nolemj atnākt pats, to var droši darīt.
- Lai neveidotos rinda, būtu labi, ja cilvēki paņemtu līdzi Centrālās vēlēšanu komisijas uzaicinājumu, kas katram izsūtīts uz mājām. Tajā ir numurs – pasakot to komisijas darbiniekam, uzvārdu var atrast ātrāk.
- Kad komisija dos parakstīties, pie uzvārda būs lineāls ar īpašu atveri. Parakstam vajadzētu tajā ietilpt, nevis aizņemt vairākas ailītes.
- Aploksnē jāliek viena vēlēšanu zīme, jānoplēš līmlapiņa, un aploksnē aizlīmēties pati. Lai zīme nebūtu jāpārlīmē.
- Ja aploksnē tiks ielikta visas zīmes, tā būs nederīga un nāciens uz iecirkni – vēltīgs.
- Zīmi var ielikl nemainītu. Ja kādu cilvēku grib izcelt, lodziņā pie uzvārda jāievēl krustiņš. Ķeksītis netiks ieskaitīts. Ja kādu grib svītrot, tas jādarā kā kārtīgās dusmās – jāizsvītro viss vārds un uzvārds. Gadās, ka cilvēks dusmās uz kādu sarakstu izsvītro visus kandidātus, tomēr saraksta zīmi ieliek aploksnē. Tas nozīmē, ka katrs kandidāts saņems minusu, tomēr par sarakstu balss būs atdota.
- Ja, liekot aploksnē, zīme iepļīst, jāprasa komisijai citas. Otru aploksnī gan būs sarežģītāk izsniegt.
- Ir gadījies, ka uz vēlēšanu zīmēm rakstītas sūdzības, dzejoļi, laba un ļauna vēlējumi. Ja zīmē vēletāja griba ir skaidri saprotama, tā tiek atzīta par derīgu, bet uzrakstītais teksts līdz adresātam nenonāks. Reiz kādā aploksnē atrasti pieci eiro. Nauda kopā ar pārējo tika iesaiņota un nodota arhīvā.
- Ja gadās urnā iemest pasi vai identifikācijas karti, atpakaļ to var saņemt tikai nākamajā dienā, kad visas balsis saskaitītas.
- Pirms balsošanas vēlams visu kārtīgi pārdomāt jau mājās, neuztraukties un uz iecirkni nākt labā garastāvoklī, jo visas negācijas par partijām, kas tiek izteiktas komisijas locekļiem, bojā omu gan pašiem, gan tiem, kuri vēlēšanu dienā godprātīgi strādā.

MEDIĶI INFORMĒ

Bērniem brīvāks, bet riskantāks laiks

Stāsta Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta Kurzemes reģionālā centra statistiķe **Dārta Girgensone**.

Jūtams, ka sākusies vasara, bērni vairāk laika pavada laukā, bet diemžēl arī gūst traumas. No 19. līdz 25. maijam Kuldīgas, Alsungas un Skrundas novadā mediķi devušies uz 79 izsaukumiem, uz slimnīcu aizvesti 39 cilvēki, no tiem desmit bērni. 13 vīrieši un viena sieviete bijusi reibumā. Iereibušo kautiņos gūtas divas krimināltraumas. Vienu cietušo mediķi nogādājuši slimnīcā, otrs atteicies doties līdz. 21 gadu vecs vīrietis dzērumā kritis un sasitis degunu, nogādāts slimnīcā.

Deviņus gadus vecs zēns spēlējies savā nodabā, kad vecāki pamanījuši, ka viņam rokās ir ar dzīvsudrabu pildītais termometra gals. Bērns nogādāts ārstniecības iestādē. Astoņgadīgs puika daudzoties uzkrūstis uz plaukstu un ar tās sasitumu nogādāts slimnīcā. Viengadīga meiteņa no ledusskapja paņēmusi galda etiķa pudeli un it kā ielējusi sev mutē. Nogādāta ārstniecības iestādē. 13 gadus vecs zēns Kuldīgā krita, braucot ar riteni. Ar galvas un sejas sasitumiem, elkoņu un ceļu nobrāzumiem puika aizvests uz slimnīcu. Arī 46 gadus veca sieviete nokritusi, braucot ar divriteni. Ar abu apakšstilbu lūzumu un elkoņa sasitumu nogādāta slimnīcā. 56 gadus vecs vīrietis strādājis ar fleksi un, rokai atsitoties, iegriezis sev plecā.

Uzklausīja **Iveta Grīniņa**

Divi runā, trešais klusē

AIVARS RUDZROGA, ZZS

Programmā solāt turpināt darbu skolu tīkla sakārtošanā un piesaistīt investīcijas mācību vides uzlabošanai.

Divas skolas novadā slēgtas, bet tas bija valsts, ne pašvaldības ziņā. Skolēnu skaita samazināšanās dēļ uz riska robežas ir pamatskolas Nīkrācē un Rudbāržos. Tomēr mums šķiet, ka skolēnus var piesaistīt, piemēram, ar tālmācību. Šis veids Skrundā vēl nav izmantots. Ir tādi bērni un jaunieši, kuri dzīvo citur, arī ārzemēs. Būtu arī darbs skolotājiem.

Solāt izveidot krājaizdevu sabiedrību iedzīvotāju atbalstam.

Pašvaldība nevar dibināt komercuzņēmumu, taču var būt iniciatore un tā dalībniece. Man tāda ideja radās, jau strādājot Laidos, bet neizdevās realizēt. Kļūvusi stingrāka finanšu uzraudzība, bet iespēja ir. Bankas no Skrundas aizgājušas, un finanšu pakalpojumu iedzīvotājiem vairs nav. Krājaizdevu sabiedrība nav tikai naudas aizdevēja, bet arī sociāls projekts, kas atbalsta cilvēkus grūtā brīdī. Jāatrod tikai partneri. Skrundā ir dzelzceļš, tam jau ir spēcīga biedrība.

Visu sarakstu pirmie numuri atbild uz redakcijas jautājumiem.

LORETA ROBEŽNIECE, LRA

Pirmsskolas bērniem solāt bērnu-dārzu tuvāk dzīvesvietai.

Šajā sasaukumā slēgta rotaļu grupa Raņķos, jo tur bija tikai četri bērni. Tik mazam skaitam neatjaunosim, taču nodrošināsim vietas Skrundā vai kādā pagastā. Programmā solīts saglabāt rotaļu grupas Nīkrācē, Rudbāržos un Jaunmuižā, lai vēlāk būtu skolēni pagastu skolās. Lai vieglāk strādājošajiem vecākiem un bērniem nav jāvadā pa pasauli.

Atbalstīsiet konkurētspējīgu lauksaimniecību, uzlabojot infrastruktūru.

Galvenokārt plānojam ieguldīt naudu ceļos. Lauku attīstības programmā jau izstrādāti pieci projekti, kuriem jāveicina lauksaimniecība. Izmantosim pašvaldības naudu un prasīsim, lai būtu kārtībā *Latvijas Valsts ceļiem* piederošie.

Vai pārzināt Skrundas novada pašreizējo budžeta sadalījumu? Kādu to veidotu jūs?

Apstiprinot budžetu, esmu to papētījis, bet no galvas skaitļus pateikt nevaru. Aptuveni puse ir izglītībai, un tur daudz mainīt nevar – pašvaldības uzdevums ir šo jomu nodrošināt. Mūsu sarakstā ir tikai viens deputāts, tāpēc par budžeta sadali neesam sprieduši. Jābūt pašvaldības darbā iesaistītam, jāredz skaitļi, jāanalizē situācija, tad var runāt, ko vajag mainīt. Citādi tie ir tikai populistiski solījumi. Turklāt kopš saraksta izveidošanas pagājis pārāk īss laiks, lai piedāvātu kaut ko konkrētu. Konceptuāli piekrītam, ka prioritātei jābūt skolām. Otrs – jādodomā, kā uzlabot senioru dzīvi. Trešais – saimnieciskās dzīves attīstība.

Kāds ir jūsu lielākais personīgais devums sabiedrībai?

Jau kopš 1997. gada esmu strādājis sabiedrības labā, vadot pašvaldību un pildot deputāta pienākumus. Kad sāku strādāt *Skrundas komunālajā saimniecībā*, televīzijā bija sižets, cik slikts ūdens iedzīvotājiem jādzer. Centos, cik varēju, lai tiktu īstenoti vairāki ūdenssaimniecības projekti.

Vai piekrītat, ka viena no problēmām novadā ir bezdarbs? Kā to mazināt?

Lai gan Skrunda atrodas ģeogrāfiski izdevīgā vietā – tai cauri iet dzelzceļa līnija un Liepājas–Rīgas šoseja, bezdarbs ir ievērojams. Uzņēmēji parasti gājuši garām. Tā kā divi mūsu kandidāti nav vietējie, viņiem ir interesants skatījums no malas, kā uzņēmējus piesaistīt. Iepriekš ar tiem par maz strādāts. Kad uzņēmīgs cilvēks izrādīja interesi, atbalsts sarunās gan it kā solīts, bet ar to par maz. Nav jāgaida, ka kāds nāks uz pašvaldību, bet vairāk jāmeklē pašiem.

Par cik lielu algu jūs būtu gatavs strādāt?

Nekandidēju algas dēļ. Man šķiet, ka palikuši nepadarīti darbi, kaut vai komunālās un ūdenssaimniecības uzlabošana.

Ko solītu cilvēkam, lai paliek novadā, ja viņš grib braukt prom?

Neko jau nevar sasolīt. Jāsakārto vide, jāattīsta uzņēmējdarbība, lai vēlme aizbraukt nerastos. Ja aizbraukšanai ir pamatots iemesls, noturēt grūti.

Lielākā pozīcija ir izglītībai (ap 40%), tad pabalstiem (līdz 13%), šogad vairāk atvēlējam teritorijas sakopšanai (ap 16%), mazāk ir atpūtai, kultūrai, sportam, drošībai. Sadalījumu nav viegli mainīt, jo jāpilda noteikti uzdevumi, bet naudas maz. Ja rastos papildus, vairāk dotu izglītībai: ne tikai pedagogu algai, bet arī skolu uzturēšanai. Veselībai vajadzētu vairāk, piemēram, feldšerpunktiem laukos. Man ļoti svarīga šķiet sociālā aizsardzība – varētu būt lielāki pabalsti trūcīgajiem, senioriem, jaundzimušajiem.

Esmu iesaistījies pasākumos, kas saistīti ar ministrijām, Latvijas Pašvaldību savienību, Tirdzniecības un rūpniecības kameru un citām iestādēm, ar partneriem ārvalstīs, lai veicinātu novadā attīstību. Daudz vairāk, nekā prasa pašvaldības vadītājas amats. Vēl varu minēt daudzus projektus manā mīļajā kultūras jomā, kā arī biedrības *Curonica* dibināšanu un paveikto.

Novadā bezdarbs ir, bet ne lielāks kā citur laukos. Vispirms jāsaprot, kāda līmeņa darbinieki veido šos procentus, kādu darbu piedāvāt. Viena daļa nemaz negrib strādāt. Esam jau sadarbojušies ar sociālo dienestu, Nodarbinātības valsts aģentūru, ar biedrībām. Daudzi iesaistījušies sabiedriskajos darbos, brīvprātīgo programmās. Nepārtraukti mēģinām piesaistīt investīcijas uzņēmējdarbības attīstībai un darba vietu izveidei. Būs jauns lielveikals ar 20 darba vietām. Tiek pārkārtota Aizsardzības ministrijai nodotā Mežaines daļa – tur vajadzēs strādniekus. Vietējie strādā ugunsdzēsēju depo celtniecībā, būs jauna elektrostacija. Tā turpināsim. Ja tikai būtu cilvēki, kas grib strādāt.

Mana alga ir 1093 eiro, un to neesmu noteikusi es. Sešus gadus priekšsēža atalgojums Skrundas domē nav mainīts – pieņemu tādu, kāds tas ir.

Katrs cilvēks savu dzīvi veido, kā vēlas. Ja jauni cilvēki grib braukt mācīties, apliecināt sevi specialitātē, bet šeit tas nav iespējams, nemaz nedrīkst viņus aizturēt. Protams, būtu labi, ja vēlāk speciālisti atgrieztos un dotu ieguldījumu novadā. Jārada viņiem tāda iespēja.

Sacentīties trīs saraksti

LATVIJAS REĢIONU APVIENĪBA (LRA)

Iepriekšējās vēlēšanās šī partija (tolaik *Reģionu alianse*) Skrundā ieguva visvairāk balsu un astoņus mandātus. Starp 18 jaunajiem kandidātiem ir septiņi līdzšinējie LRA deputāti, kā arī pārvilināti divi no t.s. opozīcijas – no *Vienotības*, kas šoreiz nestartē.

Pirmais numurs ir kādreizējai kultūras nama direktorei, tagad domes priekšsēdei Loretai Robežniecei, kura šo amatu pārņēma no Nellijas Kleinbergas, kas tika ievēlēta 12. Saeimā. Izglītības ziņā saraksts par konkurentiem ir pārāks – gandrīz pusei ir augstskolas diploms, lielākā daļa studējusi vairākkārt un dažādās mācību iestādēs. Vecums vairāk nekā pusei ir līdz 50 gadiem. Sarakstā ir vecākā kandidāte (72 gadi) novadā.

L.Robežniece: „Partija apvieno divus spēcīgus politiskos spēkus no iepriekšējām vēlēšanām: *Reģionu aliansi* un Vidzemes partiju. Uzskatu, ka valstī tā ir vienīgā, kas patiešām cīnās par lauku attīstību. Skrundā ir ļoti laba komanda, kas jau sevi apliecinājusi. Iesāktais jāturpina. Labprāt sadarbosimies ar citiem.”

ZAĻO UN ZEMNIEKU SAVIENĪBA (ZZS)

Sai partijai vēlēšanās Skrundā novadā ir debija, kaut vairāki kandidāti ar domi bijuši saistīti. Saraksta līderis Aivars Rudzroga dzīvo Laidos, kas robežojas ar Raņķiem. Bijis sava pagasta domes priekšsēdis, pēc reformas – Kuldīgas novada domes deputāts (arī pašlaik), ilgi vadījis pašvaldības SIA *Skrundas komunālā saimniecība* (SKS), tagad strādā CSDD Kuldīgas nodaļā par priekšnieka vietnieku. Sens ZZS biedrs, kandidējis arī Saeimas vēlēšanās, bet nav ievēlēts.

Otrais numurs ir Nīkrāces pārvaldes vadītājai Benitai Lielāmerei, kura kādreiz bijusi pagasta domes priekšsēde. Tālāk sarakstā – SKS, sporta un kultūras pārstāvji, arī divi pedagogi. Zaļzemniekiem pievienojies deputāts Gunārs Zeme no Raņķiem, kurš šajā domē iekļuva pēc tam, kad mandātu nolika daži kādreizējā *Vienotības* saraksta pārstāvji. ZZS kandidē arī divi ienācēji (no Rīgas un Jelgavas), kuri Skrundas pusē kopj mantotu īpašumu. Lielākajai daļai ir vidusskolas vai vidējā speciālā izglītība, taču trīs no sešiem beiguši divas augstskolas. Vairumam kandidātu ir 47–55 gadi.

A.Rudzroga: „Diezgan vēlu izdomājām šeit startēt. Mums labprāt būtu pievienojušies vairāki pazīstami cilvēki, bet, kad uzrunājām, viņi jau bija apsolījušies citiem. Novadu labi pazīstu. Komunālajā saimniecībā tika iesākti vairāki ūdenssaimniecības projekti. Darbs jāpabeidz un attīstībā jāturpina vēl daudzas lietas.”

NO SIRDĀS LATVIJAI (NSL)

Saeimas vēlēšanās 2014. gadā izveidotās partijas sarakstā tagad Skrundas novadā ir 16 deputātu kandidāti, tai skaitā četri, kuri pašlaik ievēlēti no *Vienotības*. Uzņēmējs Juris Jaunzems (saraksta 1. nr.) un lauksaimnieks Ainars Piļeckis iepriekš ievēribu visā Latvijā guva ar to, ka reti (40%) apmeklēja domes sēdes. NSL sarakstā balotējas novadā visjaunākā kandidāte (20 gadu), kā arī visvairāk pensionāru (trīs).

J.Jaunzems par sava saraksta kandidātu plāniem un iespējām atteicās *Kurzemniekam* stāstīt, aizbildinoties ar laika trūkumu. Pēc ziņām, ko viņš iesniedzis Centrālajā vēlēšanu komisijā, J.Jaunzems ir valdes priekšsēdis četros uzņēmumos, kas reģistrēti Nīkrācē. Kā iepriekš *Vienotības*, tā tagad NSL programmā norādīti konkrēti solījumi, piemēram, pamatīgi vērtēt SKS administrācijas izdevumus, atjaunot vai nomainīt Baznīcas kapsētas žogu, remontēt Skrundas bērnu dārzu vajadzīgo.

Divu deputātu – Jura Jaunzemja un Ainara Piļeckas – krēslī bieži bijuši tukši. Tagad viņi kandidē atkal, ar sabiedrību nekommunicē. Saraksta 3. numurs Aldis Balodis (attēlā) arī par programmu nestāsta!

Daina Tāfelberga
Autores un
Aivara Vētrāja foto

Atgūst iekavēto

Līdzko aizmirsies neierastais maija sniegs un sals, dārzkopji steidz iegādāties stādus. Savukārt to audzētāji ilgi atcerēsies šo pavasari, kurā apkures sezonu siltumnīcās lāgā nevar beigt pat vēl tagad. Kurzemnieks devās lūkot, kāds piedāvājums ir Kuldīgas tirgū.

„Ir dzirdēts, ka citi tirgotāji uz Kuldīgu negrib braukt – slikti pērkot. Tas tāpēc, ka es šeit esmu un visi izvēlas manas rozes,” palepojas tukumnieks Edgars Gailis.

Šis skaistais zieds pieder angļu dārza rozei.

IZTIKAI UN SKAISTUMAM

Rozaudzētājs Edgars Gailis no Tukuma priecīgs: „Tagad ir silts laiks, nu jau kaut ko sāk pirkt. Manām rozēm sals neko nenodarīja – bez apsildāmas siltumnīcas stādus izaudzēt nevar. Vienīgi apkures sezona bija garāka.”

Uz Kuldīgas tirgu E.Gailis brauc regulāri. Pircēji dēstus izvēloties pēc savas gaumes, zinot, kāda ziedu krāsa vajadzīga. Pieprasītas ir stīgotājrozes, augstās krūmrozes, arī parku rozes. Tiek meklētas senās šķirnes, piemēram, latviešu selekcionāres Dzidras Riekstas parku rozes. Stādīt varot līdz pat rudenim – augustā, septembrī droši. Pašam mīļas esot visas. „Dārzā man lielākoties ir stīgotājrozes. Tās mazāk jākopj. Vai tad stādaudzētājam ir laiks savam dārzam?”

Gaiļa kungs visu apguvis pašmācībā un ar rozēm darbojas vairāk nekā 30 gadu: „Padomju laikos nokrauties ar tām bija ļoti izdevīgi. Tagad? Iztikai vien sanāk. Valdība jau mums neko nedod un nedos.”

Solveiga Laumane: „Talsos mums ir privatizēts desmit dzīvokļu nams. Pērn pie tā iestādīju 20 rozes. Šogad Kuldīgā, viesojoties pie māsas, tirgū nopirku vēl četras. Pat dārznieki brīnās, kā man tik labi aug. Kaimiņi priecājas, ka izskatās kā Rundlāle! Nepietiek jau tikai ar maizi – vajag arī dvēselei. Citi man teic, ka esmu jau gados, un jautā, kādēļ stādot rozes. Daru to, lai prieks arī tiem, kuri paliks pēc manis.”

Vineta Pleiša uzskata, ka sen zināmajām ziemcietēm atradīsies vieta katrā dārzā.

ZIEMCIETES ATKAL CIENĀ

„Lielā daļa ziemcietu un garšaugu jau izpirkta. Grūti noteikt, ko gribēs visvairāk,” Vineta Pleiša īsti nevarot paredzēt pircēju vēlmēs. „Piedāvāju ārstniecisko rānīti, vērmelīti. Vērmele ļoti labi pārziemo, bet prasa smilšaināku zemi, piparmētrai vajag treknāku. Man viss aug piemājas zemē pie *Lauktehnikas* un nedaudz tālāk lielajā laukā. Audzēju no visa pa drusciņai. Vēlāk būs arī sīpoliņi, tomātiņi, gurķīši, zirnīši.

Kaut ko jau cilvēki vēl tirgū meklē. Kādreiz gāja labāk, bet tagad – cik cilvēku palikuši, tik arī atnāk. Jaunie, kam ir mājas, cenšas iekopt dobes, tad arī meklē vecās puķes, ziemcietes. Vienu brīdi process bija piestājis – visi gribēja tik tās podu puķes. Lai jau karina! Bet kārtīgai ziemcietei arī ir vieta dārzā.”

Plašs puķu dēstu piedāvājums ir gan tirgū, gan citviet, kur stādaudzētāji steidz savu produkciju pārdot.

VĒL JĀPIESKATA

„Cilvēki ļoti pērk gan puķes podos, gan stādus: visi nocietušies, pavasaris iekavējies – jāatgūst, ko var,” teic puķu audzētāja Dzintra Šņace no Pārventas. Viņa domā, ka podu puķes nu jau var droši karināt laukā un atstāt pa nakti. Petūnijas un fuksijas ir diezgan izturīgas. Pieskatīt vajadzētu begonijas. „Liels sals nevienam nepatīk, bet begonijas ir daudz jutīgākas.”

Dzintrai par modes puķēm grūti ko teikt – šogad audzējusi ierastās, bet mēģinājusi meklēt citas krāsas un formas. Viņas pieredze ir liela: „Ar puķēm vien darbojos desmit gadu. Pirms tam izmēģināju audzēt dažādus stādus. Savā stādaudzētājas mūžā neatceros tādu pavasari, kad maija vidū vēl kārtīgi jākurina siltumnīca, ir stabils sals. Varbūt bērniņā, kad laika apstākļi nešķīta tik būtiski. Bet gan jau dārzi atgūsies, jo vasarai taču kaut kad jābūt.”

Kuldīdzniece Dzintra Šņace vismaz pēdējos desmit gadus tik aukstu maiju neatceras piedzīvojusi.

Kuldīdzniece Ritma vēlas uzziņāt, kur stādaudzētāvās vēl var nopirkt augļu kokus.

- Kurmāles pagasta z/s *Taurkalni* kokaudzētavā *Vilgāle* var iegādāties ābeles, bumbieres, plūmes, saldus ķiršus (skābie jau izpārdoti), persikus un šo to no ogulājiem. Iepriekš jāzvana pa tālr. 29412613.
- Pelču pagasta *Ziedoņos* nopērkami smiltsērķšķi. Tālr. 28615836.
- Saldus novada Jaunlutriņu z/s *Mucenieki* ir ērkšķogās, smiltsērķšķi, ābeles (arī jaunās Latvijā selekcionētās šķirnes), jau ziedošas zemenes, kas stādītas kasetēs. Tālr. 29199241.
- Pūres dārzkopības izmēģinājumu stacijā augļu kokus vēl pārdos līdz 31. maijam. Ja ir īpašas vēlmēs, jāzvana pa tālr. 29192102.

„Es savu rūpalu esmu mantojis un pie tā pieradis, tādēļ turpinu, bet jaunie jau gan negribēs pārņemt,” uzskata Agris Kārklīšs.

bet šogad pavilksies ilgāk. Pērn visi stādi bija pārdoti jau jūnijā vidū. Audzēju tomātus, papriku, garšaugus, gurķus, kabačus, ķirbjus, puķes – visu, jo uz kaut ko vienu palauties nevar. Protams, vieglāk, ja pievēršas vienai kultūrai, bet tad var arī iedzīvoties zaudējumos.”

A.Kārklīšs domā, ka stādu sezonā Kuldīgas tirgus ir par mazu. Viņš tirgojas vairāk nekā 20 gadu, rūpalu pārņēmis no mātes, kas savulaik stādus pārdevusi pie universālveikala Pilsētas laukumā. Kādas piecas sievas sēdējušas. „Zināšanas man no mammas un arī paša iegūtas. Interese bija, zeme ir pilsētā, Egļu ielā, kur visu mūžu audzēti stādi. Pie Melnās kolkas dārzā tikai ģimenes vajadzībām izaudzēju kartupeļus, burkānus, bietes.

Esmu invalīds, man operēts mugurkauls, arī tagad turos uz zālēm. Cik ar sievu varam, tik ir. Jaunie jau gan šo smago darbu nepārņems, jo redz, kā tas nāk. Kad atbrauc mazbērni, nāk palīgā, ar lejkanniņām staigā: „Opi, ļauj man!” Kad tomātiņi nāk gatavi, ēd laimīgi. Cik opis vēl dzīvos, tik arī viņiem būs.”

LAI NAV TAS, KAS CITIEM

Kuldīdzniece Inese Karole pārsvarā piedāvā garšaugu un ārstniecisko augu stādus, ko pati izaudzējusi no sēklām: „Šīgada jaunums man ir lapu artišoks. Visieciņtākie ir timiāns un rozmarīns. Rozmarīns jāziemina vēsās telpās, bet timiāns labi ziemo laukā arī neapsegts. Man taču nav laika segt un ņemties! Viss atkarīgs no apstākļiem. Šogad man izsala vērmele, ārstnieciskā salvija, lai gan ziema nebija bargā. To grūti paredzēt.”

Jautāta, cik ilgi ar stādīņiem darbojas, Ineses kundze met ar roku: „Ak, kungs! Tas bija sen. Saslimu, dabūju aiziet no darba, vēlāk vīrs zaudēja darbu *dzelzsbetonos*. Domājām, kā tikt pie naudas. Zemīte bija – nolēmām audzēt stādus. Es negribēju to, kas ir citiem. Katru gadu meklēju ko jaunu, bet nu jau uz vecumu vairs tik ļoti netīk to darīt.”

Ineses Karoles galds tirgū vienmēr pilns garšaugu dēstiem.

Inguna Spulniece, Lāsmas Reimanes foto

Balkānu valdzinājums

Kuldīgas 2. un Centra vidusskolas audzēkņi un viņu skolotāji atgriezušies no gadskārtējās ekskursijas projektā *Starpkultūru dialogs slāvu valodās*, un šoreiz ceļš vedis uz Balkānu valstīm: Melnkalni, kā arī Bosniju un Hercegovinu.

26 m augstais un 120 m platais Kravices ūdenskritums Bosnijā un Hercegovinā.

Brauciens uz Balkāniem
No 20. aprīļa līdz 8. maijam.
Maršruts: Kuldīga–Sarajeva–Mostara–Sutomore–Kuldīga.
Dalībnieki: 43 skolēni un sešas skolotājas.

Skats uz Svētā Stefana pussalu Melnkalnē.

SENA, LABA TRADĪCIJA

Projekts tika aizsākts agrāk, bet Kuldīgas 2. vidusskolas skolotājas Irina Stikute un Valija Sprude uz slāviski runājošajām valstīm skolēnus regulāri ved jau kopš 2008. gada. Ir būts pie draugiem Krievijā – Maskavā un Sanktpēterburgā, apskatīta Horvātija, Bulgārija, Baltkrievija, Rumānija, Polija, Ukraina. „Sākumā izmantotām tūroperatoru pakalpojumus, bet tie nebija lēti, un sapratām, ka ekskursijas sarunāt spējam pašas. Tā lētāk,” stāsta I. Stikute, kurai braucieni plānošana izvērtusies par īstu aizrautību. Uz Balkāniem devās arī pedagoģes Marijana Kondratjeva un Inese Pūlmane.

Kopš skolotāja Aina Stepēna strādā Kuldīgas Centra vidusskolā, ekskursijām pievienojušies arī tās audzēkņi, un Balkānos Ainai kompānijā bija kolēģe Santa Lapiņa. Liela pateicība pienākas vietējiem uzņēmējiem, kuri skolēniem sedz daļu ekskursijas izdevumu.

Gidu lomu pa ceļam uzņem arī skolotāji, labi tas izdodas M. Kondratjevai. Jau iepriekš sagatavotas aizraujošas mācību stundas, kas notiek autobusā, lai īsinātu laiku un papildinātu jauniešu zināšanas. Pa ceļam uz Balkāniem visi piedalījās matemātikas, loģikas, latviešu, krievu un citu slāvu valodu, kultūras un saskarsmes stundā, bet par sporta stundu uzskatīts kāpiens kalnos.

DERVIŠU KLOSTERIS, SERPENTĪNI, KALNU PĀREJA

M. Kondratjeva uzskaita interesantākos apskates objektus: „Tāds ir dervišu klosteris Blagajas pilsētiņā (Bosnijā un Hercegovinā). Lai to būvētu, meklēta vieta ar septiņiem elementiem: tekošu un stāvošu ūdeni, klinti, alu, māju, kāpnēm un kapu. Tur bija fantastiski! Daba, vēsture, arhitektūra. Septiņus kilometrus zem klintīm tek Bunas upe, kas virszemē iz-

laužas Blagajā.” Skolotāja piemin arī nervus kutinošos Balkānu pus-salas kalnu serpentīnus, piemēram, pa ceļam uz pilsētiņu Cetinji (Melnkalnē). Ir vērts redzēt arī viduslaiku pilsētu Počiteļu ar Kulas cietoksni, UNESCO mantojuma sarakstā iekļauto Mostaru un tās veco tiltu (Bosnijā un Hercegovinā).

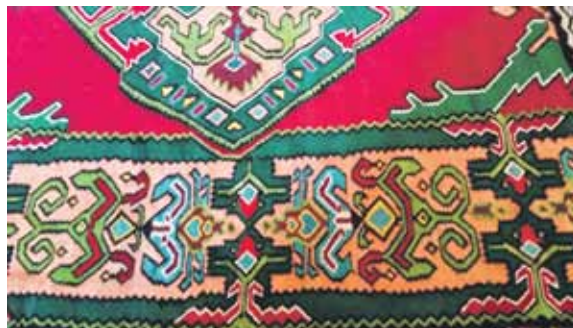
SKOLĒNU IESPAIDI

12. klases skolniecei Ennijai Feņinai šis ir jau ceturtais ceļojuma gads: „Ļoti paveicās ar laiku – dienā bija ap 20–25°C. Brīvajā laikā izdevās pasauļoties pludmalē, nopeldēties. Ūdens gan bija pavēss. Adrijas jūra ir ļoti sāļa, pēc tam nācās noskaloties dušā. Vietējie stāstīja, ka ziema bijusi ļoti auksta – plus 12°C, visi saluši. Klosterī bija jāapsedz pleci un galva, un gide teica, ka pēc tādas pārgērbsšanās mēs pēc musulmanietēm izskatāmies vairāk nekā vietējās sievietes.”

Kristai Spalei patīcis, ka kopā braukuši divu skolu audzēkņi – sākumā mazliet jā-sarod, bet pēc tam visi kļuvuši labi draugi. Renātei Martai Alkšarei atmiņā iespiedies dzidrais zili zaļais ūdens, kalni un vietējo draudzīgā attieksme, Balkānos bijusi drošības izjūta. „Jepazīnāmies ar turienes meitenēm. Krievu valodu viņas nesaprata, vien nedaudz angļu, bet abas bija ļoti draudzīgas un smaidīgas.”

Sindija Cīrulle: „Ēdām vietējos ēdienus – man tie bija nedaudz par asu, turklāt galdā tiek celts ļoti daudz gaļas. Manuprāt, vislabākie bija saldumi. Veikalos cenas ir krietni zemākas nekā pie mums, varējām iepirkties par eiro.”

Vija Zariņa
Marijanas Kondratjevas
arhīva foto

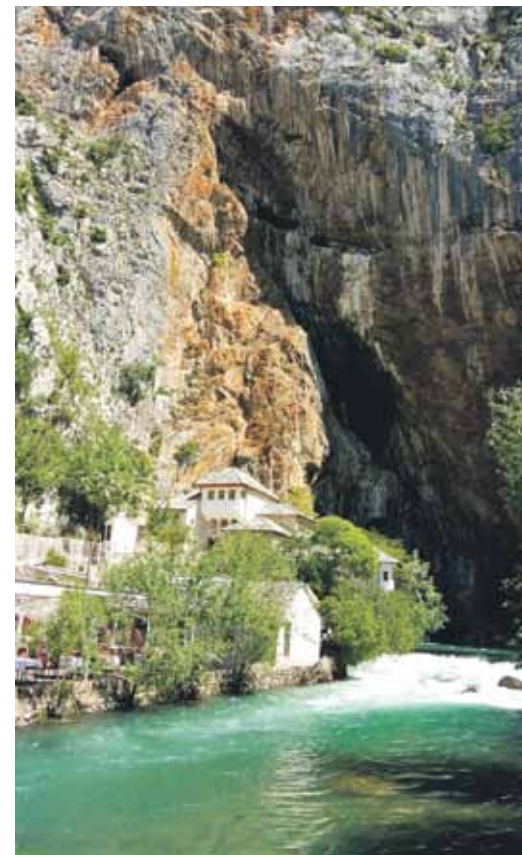
Seno paklāju raksti dervišu klosterī.

Dervišu klosteris saglabājuši seno godību.

Melnkalnē jau varēja nogaršot ķiršus un zemenes.

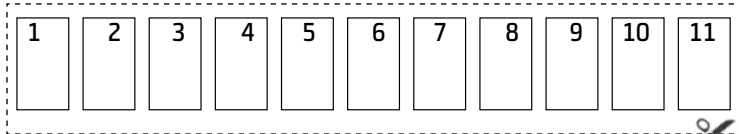
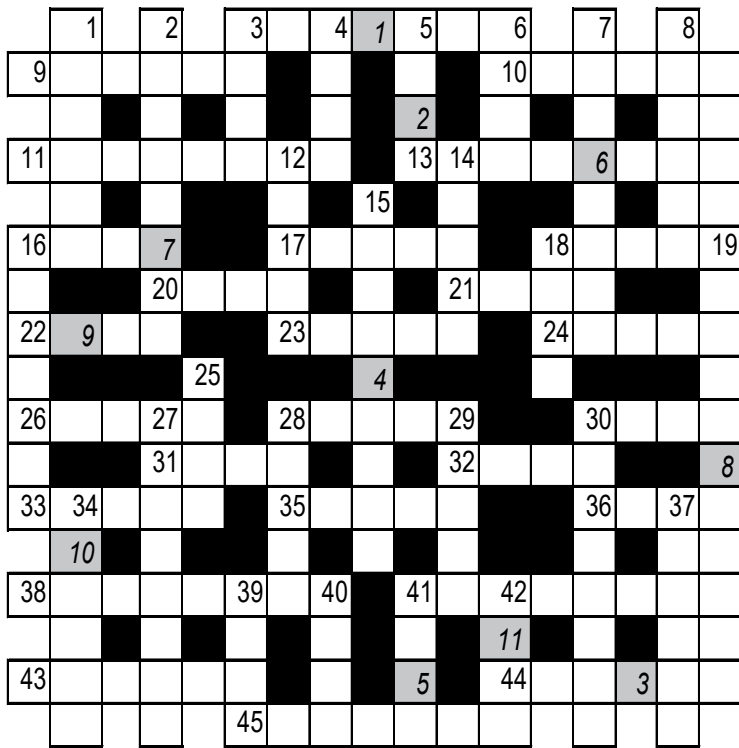
Viena no pasakainākajām vietām – dervišu klosteris Blagajas pilsētā (Bosnijā un Hercegovinā).

Kuldīgas 2. un Centra vidusskolas grupa pirms došanās mošejā (Sarajeva, Bosnija un Hercegovina).

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Veidojusi Arnita Dobeļe.

Risinājumu gaidām līdz 31. maijam.

Horizontāli: 3. Dokuments, kas apliecina tā uzrādītāja pilnvaras, tiesības. 9. Papagaiļu kārtas putns. 10. Publiski apstrīdēt kāda domas, uzskatus. 11. Lauka malējā daļa. 13. Uzturēt draudzīgas, tuvas attiecības, bieži satiekoties, apciemojot vienu otru (sarunval.). 16. Metāla stieples, ko lieto elektriskās strāvas pārvadīšanai. 17. Morālā stāja, gods. 18. Čemurziežu dzimtas augs. 20. Ēkas dzīvokļiem vai iestādēm. 21. Bez piejaukumiem. 22. Stiprs alkoholisks dzēriens. 23. Organizatoriska vai administratīva kolektīva apspriede (dsk.). 24. Zivs skeleta kauls. 26. Bērnišķīgi labsirdīga, vientiesīga. 28. Valsts vai privāta iestāde, kas veic kredīta un citas finanšu operācijas. 30. Apzināti nepatiess izteikums. 31. Samaksa par darbu. 32. Pasta sūtījums. 33. Augošā vai dilstošā kārtībā sakārtotu skaitļu, lielumu virkne. 35. Nevajadzīgs. 36. Neliels, sauss kļajums ar nabadzīgu augāju. 38. Pārtikas produkti, ar ko papildina kādu pamata ēdienu. 41. Augstākās mācību iestādes audzēknis. 43. Elastīgas stiegras mūzikas instrumentā. 44. Nicinājums un izsmiekls. 45. Ziemas cepure ar nolokām ausīm.

Vertikāli: 1. Tautas daiļrades vai literārs sacerējums ar fantastisku sižetu. 2. Tāds, kas satur daudz tauku. 3. Divspārņu kārtas kukainis. 4. Lietošana par maksu. 5. Stiegra vai lējums ar uzliektu, atliektu galu. 6. Kāju kustības ejot. 7. Vieta, no kuras novēro vai apsargā. 8. Ķermeņa daļa. 12. Ūdenstilpes daļa, kas iestiepusies krastā. 14. Arods. 15. Attīstības, pārmaiņu virziens (dsk.). 16. Cilvēks, kas sevišķi grūtos apstākļos, briesmās pašizliedzīgi pilda savu pienākumu, aizstāv kādus ideālus, cīnās par tiem, pat riskējot ar savu veselību, dzīvību vai upurējot to. 18. Liels, spilgtas krāsas papagailis (dsk.). 19. Mehānikas nozare – mācība par ķermeņa līdzsvaru spēku iedarbībā. 25. Sauszemes gabals, ko aptver ūdenstilpe. 27. Tāds, kas daudz un labprāt runā. 28. Priekšmets vai naudas summa, ko pasniedz kā atzinības apliecinājumu. 29. Aizņemt (kādu zemes platību) ar sējumiem. 30. Mandelķoka augļi. 34. Akmens masīvs ar stāvām malām. 37. Paklausīgas, mierīgas. 39. Auga stumbrs ar lapām. 40. Ļoti vecs. 41. Indijas sieviešu apģērbs. 42. Asteru dzimtas nezāle.

Pareizā atbilde: **ENDOBIONTS** (organisms, kas visu mūžu vai kādu tā daļu pavada saimniekorganizmā).

Atbildes

Horizontāli: 1. Orkanja. 6. Dikenss. 10. Svāri. 11. Osterva. 12. Albiona. 13. Inda. 14. Ciprese. 15. Bite. 18. Arazi. 20. Salna. 22. Lūsis. 24. Pontormo. 25. Sektants. 27. Nimbs. 29. Sakss. 30. Rises. 33. Omra. 34. Ukraina. 37. Idra. 40. Ēvensmū. 41. Leohars. 43. Stafete. 44. Efemers.

Vertikāli: 1. Ozoliņa. 2. Katedra. 3. Nero. 4. Asari. 5. Mazerels. 6. Diašs. 7. Kobe. 8. Niobijs. 9. Stanevs. 16. Sinopse. 17. Plātere. 19. Rioni. 20. Samts. 21. Apels. 23. letve. 26. Ekvators. 27. Neogēns. 28. Marsēļa. 31. Sudrabe. 32. Skausts. 35. Krūze. 36. Nulle. 38. Aste. 39. Lode.

Pareizi atbildējuši: Vizma Dzālba, Vilnis Bēniņš, Bruno Mekšs, Gunta Vāciete, Helēna Remerte, Biruta Insberga (pareizi atminējusi arī iepriekšējo mīklu).

Atminējumu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtiet uz redakciju *Krustvārdu mīklu konkursam Kurzemniekā*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemetiet redakcijas vēstuļu kastītē! Balvā vērtīga dāvana.

KONKURSIŅŠ

Tēlotājmākslas spēle

114. kārtā

Mākslinieks dzimis 1879. gadā Šveicē. Viņa darbiem raksturīgs ļoti individuāls stils, kurā var saskatīt ekspresionisma un sirreālisma iezīmes. Jau bērnībā viņš bijis talantīgs zīmētājs, kurš eksperimentēja ar krāsu teoriju un to apguva patstāvīgi. Viņa lekcijas, kas publicētas angliki, tiek uzskatītas par īpaši svarīgu modernās mākslas teorētisko darbu, kas tiek salīdzināts ar Leonardo da Vinči *Traktāta par glezniecību* nozīmi renesanses periodā.

Atbildes gaidām līdz 30. maija 12.00: *Tēlotājmākslas spēle, Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv, vai redakcijas durvju pastkastītē. Balvā vērtīga dāvana.

113. kārtas atbilde: Ilja Repins. *Pašportrets* (1878). Pareizi atbildējuši: Velta Višņevska, Ingars Neimanis, Ausma Kreidere, Guntis Obodņikovs, Gunta Flesnere.

MANS MĀJDZĪVNIĒKS

Uzticības iemiesojums

Likvidētās Jūrkalnes pamatskolas bijusī direktore Rudīte Rudbaha pirms nepilna gada pārcēlās uz dzīvi Kuldīgā. Dažus mēnešus vēlāk viņas mājā ieradās vēl viens saimnieks – suns Margo, kas esot īsts uzticības iemiesojums.

NO DIVĀM GUDRĀM ŠKIRNĒM

Margo ir dobermaņa un rotveilera krustojums. Pirmās šķirnes nosaukums cēlies no tās izveidotāja uzvārda. Šī vācu vīra mērķis bija radīt spēcīgu un uzticamu apsardzes suni. Vēlāk dobermaņos atklātas tādas īpašības kā inteliģence, lojalitāte, pašpārliecība. Pat neesot daudz jāmāca, lai šis suns parādītu prasmi pēdu dzišanā un glābšanas patruļās. Tāpat dobermaņi izmantoti lopu sardzē. Arī rotveileri tiek uzteikti kā gudri suņi. Senatnē tie izmantoti par ganiem un lopu dzinējiem, kuri bija labi sargi.

SUNISKS INSTINKTS

Kādas īpašības vairāk mantojis Margo? Saimniece neslēpj, ka par īpaši paklausīgu viņa savu mīluli gan nesauktu. Pēc pārcelšanās uz Kuldīgu iekopusi dārzu, sastādījusi krāšņumaugus, cer izveidot skujuņu dzīvzogu, bet Margo ir niķis nevietā pacelt kāju, kā arī skriet gar žoga malu, ja pa ielu iet cits suns. Lai nenodarītu skādī kociņiem un puķēm, dārzkopec tos pārklājusi ar zariem, citādi no suniskā instinkta nevar atradināt. Izskatā Margo vairāk līdzīgs dobermanim – slaidāks nekā augumā druknais rotveilers. Kažoks abām šķirnēm ir līdzīgs.

UZMANA IK UZ SOĻA

Par šķirņu krustojumiem mēdz būt dažādas atsaucsmes, taču dobermaņi un rotveileri ir tik līdzīgi, ka reizēm nevar atšķirt. Margo ir gudrs, inteliģents, varbūt par daudz uzbāzīgs, jo grib daudzīties un rotaļāties, taču uz ielas pret svešiem diezgan vienaldzīgs. Lai arī mājai ir plaša teritorija, kur lielam sunim izskrieties, Rudīte ar Margo dodas pastaigās uz mežu, jo viņai pašai ļoti patīk daba. Uz putniem un savvaļas zvēriem mīlulis nereaģējoņot un tālu prom nekļīstot.

Tagad Margo ir gandrīz pusotrs gads, būfībā vēl kucēns. Nedarbi? Lai pārāk neuzbāztos viesiem, dažkārt tiekot ieslēgts vannasistabā. Reiz atbildes reakcija bijusi sagrauzts veļas automāta kontakts. Kādudien, kad neviena nav bijis mājās, virtuvē ieslēdzis elektrisko plīti – laikam gribējis saimniecei vakariņas pagatavot... Apavus un citas lietas dauzonīgais puika nav sabojājis, jo viss nolikts drošā vietā.

LIELA PIEREDZE

Rudītei vienmēr bijuši suņi, kopš viņa kļuvusi patstāvīga un varējusi atļauties dzīvnieku mājās. Pirmā – sapņu suns

Dobermaņa un rotveilera krustojums Margo saimniecei Rudītei Rudbahai seko ik uz soļā, citīgi sargājot, tomēr tas noteikti nav agresīvs.

Rudītes Rudbahas ieteikumi

- Pirms pieņemt suni, nopietni jāapsver, vai varēsiet pietiekami veltīt tam uzmanību.
- Lieliem suņiem vajag lielu platību, taču, ja mīlat dabu, garām pastaigām tieši tādi būs noderīgāki par maziem.
- Ja mājās ir bērni, šķirne jāizvēlas īpaši rūpīgi.
- Ja mīlulim patīk graužt apavus vai apskādēt nevietā nomestas mantas, noslēpiet tās un gādājiet, lai mājās būtu kārtība!

bokseris, tad pieklīdis bezšķirnes sunītis, iepriekšējie divi – franču aitu šķirnes suņi jeb briāri. Šķiršanās no pēdējās kucītes bijusi smaga. Viņa saslimusi ar *megaesophagus* – slimību, kas rodas no barības. Barojusi ar *Dogo* pārtiku. Kad mīlulei parādījušās veselības problēmas, veselu gadu mocījušies – nācies ēdināt, sunim atrodoties vertikālā stāvoklī. Tagad Margo pārtika tiek pasūtīta internetā un vesta no Vācijas.

GAN TIKS GALĀ

Visi iepriekšējie suņi (izņemot pieklīdenīti) Rudītei bijuši sieviešu dzimuma. Puiku Margo neesot speciāli meklējusi. Draudzene kinoloģe piedāvājusi, jo iepriekšējais saimnieks visu dienu strādājis rūpnīcā, bet lielais dzīvnieks turēts šaurā dzīvoklī pagastu. Labi, ka saimnieks turēts šaurā dzīvoklī pagastu. Labi, ka saimnieks turēts šaurā dzīvoklī pagastu. Labi, ka saimnieks turēts šaurā dzīvoklī pagastu.

„Tev bijis tik daudz dažādu suņu! Gan jau ar šito tiks galā.”

Līdz šim Rudīte bija bezdarbiece, nu atkal atradusi skolotājas vietu, augustā jāsāk strādāt, un mīlulim daļa dienas būs jāpavada mājās vienam. Saimniece pārliecināta, ka Margo to piecietīs iedzimtās uzticības dēļ.

Dainas Tafelbergas teksts un foto

PAGĀTNE

Nīkrāce cauri gadsimtiem

Miķeļa Rozentāla atmiņas

GAIDĪJA STRĒLNIEKUS

„Tai laikā latviešu strēlnieki bija pienākuši pie Ventas labā krasta un no Jaunās muižas, kura atradās Skrundā, izšāva paretam lielgabala šāvienus uz Rudbārzu pili. Pēc šīm skaņām cerējām, ka strēlnieki nāks Ventai pāri, bet Lēnu muižā ar saviem kareivjiem bija apmeties pulkvedis Oskars Kalpaks.

Kādu dienu (laikam vēl janvārī) viņa kareivju grupa kāda virsnieka Graudiņa vadībā atbrauca uz skolu, paņēma mani no iesāktās stundas. Izrādījās, ka aizvests arī Miķelis Peteris. Viņš bija Strēlnieku deputātu padomes priekšsēdētājs, es – sekretārs. Kalpaks interesējās, kā noritējušas jaunās pagasta padomes un skolas vēlēšanas, kas ir pagasta vecākais. Kaut arī strādniekiem vēlēšanās bija trīs ceturtdaļu balsu vairākums, tomēr par pagasta vecāko ievēlēja *Gaiļu* saimnieku Frici

Dūku. Tas Kalpakam patika. Paskaidroju, ka uz Dūka ieteikuma darbojusies strādnieku interešu aizstāvēšana Strādnieku deputātu padomē. To pašu vakaru pārnācām Nīkrācē. Jādomā, ka mūs pie Kalpaka veda uz saimnieka sūdzības pamata.”

VED PIE VĀCIĒSIEM

„Laikam 1919. gada februāra sākumā fon der Golca vācu dzelzs divīzijas kareivji sāka ieņemt Kurzemē. Uz Bakūzes pusi dzirdējām viņu apmācībās roku granātu sprādzienus. No attālākiem pagastiem nāca pa pāris strādniekiem, lai dotos pāri Ventai pie strēlniekiem. Tai laikā pie strēlniekiem pārgāja arī trīs skolēni un Fricis Deglavs.

Vai tas bija otrā rītā pēc viņu aiziešanas vai kādu dienu vēlāk, bet pēc manis ieradās vācu virsnieks ar kareivju pulciņu un aizveda uz Vaiņodi. Tur ievietoja dzelzceļnieka mājā, kurā saradāmies vairāk cilvēku no dažādiem vāciešu ieņemtiem pagastiem.

Dažus pēc laika nošāva, man un vēl dažiem piesprieda sešus mēnešus koncentrācijas nometnē un aizveda uz Liepāju.

Nometne bija ierīkota bijušo Bērenta dzirnavu noliktavā. Tur dzīvojām diezgan liels bariņš, kaudamies ar uģim. Jūnijā saslimu ar izsitumu tīfu. Mani aizveda uz pilsētas slimnīcu. Tur nogulēju kādu mēnesi.

Jūnija beigās vāciešiem bija (ar Antantes pavēli) jāatstāj Liepāja. Viņi gribēja arī slimos paņemt līdzī, bet slimnīcas vadība to neļāva, un tā nogulēju slimnīcā līdz atspīgšanai. Jūlijā atstāju slimnīcu, saņēmu no policijas prefekta pagaidu personas apliecību un pārbraucu caur Aizputi uz Drunkiem (apdzīvotu vietu Nīkrācē).”

SKOLOTĀJU TRŪKST

„Pēc mana aresta februārī skolā palika tikai divi skolotāji – Reševska un Grūbers. Vai Grūbera sieva Emīlija arī sāka strādāt skolā, nezinu, jo, kad pārbraucu no Liepājas, viņi bija pārcēlušies

uz Rātes skolu tuvāk Vaiņodes stacijai. Toties bija atgriezušies skolotāji Ļuči: Jānis un Marija. Tie jau strādāja skolā ar jauno mācību gadu ar sešām klasēm uzreiz. Pagasts gribēja, lai arī es atkal atjaunoju skolotāja gaitas. Kad atspīrgu, 1920. gada janvārī atjaunoju skolotāja gaitas.

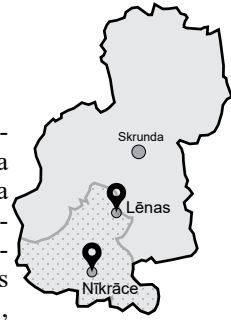
Pirms darbu sākuma nolasīju papildītā zālē referātu par dzīvības izcelšanos zemes virsū. To ilustrēju ar nelielu ķīmisko eksperimentu par skābekļa iegūšanu un tā īpašībām un ar miglu bildēm par dažādiem izmīrušiem dzīvniekiem. Burvju lukturi aizņēmāmies no Pampāļu skolas. Skolas darbā man drusku palīdzēja paša izgatavotais astronomiskais tālskats. Bērniem patika iepazīties ar dažādām zvaigznēm, to kopām, miglājiem un Mēnesi.”

ATKAL ARESTĒ

„Šai gadā man iznāca skolā strādāt tikai divas nedēļas. Janvāra trešajā nedēļā mani arestēja

Dzintra Liekmane

(Topošās grāmatas fragmenti. Sākums 2016. gada 24. oktobrī.)

ar Aizputes apriņķa priekšnieka pavēli, sākumā turēja Aizputes cietumā, bet pēc tam pārveda uz Liepājas cietumu. Mani arestēja par darbošanos Nīkrāces Strādnieku deputātu padomē 1918. gadā. Izmeklētājs man piesolīja 15 gadus spaidu darbos, tomēr līdz tiesai netikām. Mani uzstādīja par kandidātu un ievēlēja Latvijas Satversmes sapulcē no sociāldemokrātu saraksta. Kā ievēlētu mani 29. aprīlī 1920. gadā atbrīvoja no cietuma, 1. maijā piedalījās Nīkrācē tautas sapulcē un tad devos uz Rīgu, lai piedalītos Satversmes sapulces darbā. No tā laika skolā vairs neesmu strādājis.

Vēsturē kļūdaini teikts, ka esmu ievēlēts Saeimā 1918. gada 1. maijā.”

(Turpmāk vēl.)

PRIEKĀ AVOTI

„Laimīga esmu tur, kur atrodos”

„Vienmēr esmu kustībā,” tā sevi raksturo Rīgas Stradiņa universitātes Liepājas filiāles šīgada absolvente, snēpelniece Elvija Janeka. Viņai lielāko prieku sagādā draugi un ģimene, kuri sniedz nenovērtējamu atbalstu.

Darbs - palīdzēt

„Mana specialitāte ir ambulatorā māsa, bet strādāju par zobārsta asistenti. Darbs no apgūtās profesijas stipri atšķiras, bet kopīgs ir tas, ka varu palīdzēt cilvēkiem, un tas man svarīgi. Pirms vairākiem gadiem gribēju kļūt par kosmetoloģi, tāpēc studēju medicīnu, lai iegūtu pamatus, bet studiju laikā domas mainījās un radās iespēja strādāt zobārstniecībā. Tagad esmu laimīga tur, kur atrodos.”

Iepirkšanās

„Man patīk veikalos kaut ko nopirkt – tas var šķist dīvaini, bet tā sevi iepriecinu. Tas laikam raksturīgs daudzām sievietēm. Jebkura jauna lieta mājās vai garderobē sagādā prieku. Kad ir vajadzība iegādāties ko jaunu, dodos uz lielveikalu Lietuvā. Labprāt iepērkos vienu, jo tad varu netraucēti visu apskatīt un izvēlēties.”

Skriešana

„Vairākus gadus nodarbojos ar skriešanu. Visbiežāk to daru pavasarī, kad mostas daba, tad arī man rodas enerģija doties laukā. Tā ir sava veida atpūta, jo tā varu sevi nomierināt un ne par ko citu nedomāt. Otrreiz piedalījos *Stipro skrējienā*, un tas bija viens no gada gaidītākajiem piedzīvojumiem.”

Draugi un ģimene

„Studējot medicīnu, no tuvajiem cilvēkiem vajadzīgs liels atbalsts, lai būtu gribasspēks turpināt, jo mācības ir ļoti grūtas. Varu teikt, ka man apkārt ir vislabākie cilvēki. Ar draugiem atpūšos un pavadu brīvo laiku. Un, aizbraucot ciemos pie vecākiem, vienmēr jūtos priecīga.”

Sunītis

„Man ir Džeka Rasela terjers, kuru esmu nosaukusi par Frencliju, jo viņš ir ļoti draudzīgs. Tam ir deviņi mēneši. Manuprāt, dzīvnieks katru dienu sagādā tikai labas emocijas, jo, kad nāku mājās, sunītis vienmēr ir ļoti priecīgs un liek priecāties arī man. Šo šķirni izvēlējos kopā ar draugu. Abi esam jauni un aktīvi, tāpēc gribējām arī enerģijas pilnu suni.”

Jūra un saule

„Studēju Liepājā, tāpēc viena no mīļākajām nodarbēm ir doties uz jūru, jo man ļoti patīk sauļoties. Jūra dod mieru. Visbiežāk tur esju vasarā, kad ir silti un spoži spīd saulīte. Brīnišķīgas ir pastaigas pa pludmali, patīk arī jūras skaņas.”

Lāsma Reimane, Elvijas Janekas arhīva un autores foto

Mandalas

„Eksāmenu laiks ir saspringts, tāpēc, lai ne daudz atpūtinātu galvu, es zīmēju. Līdz šim nebiju zīmējusi vienkārši tāpat, bet tagad saprotu, ka tas palīdz prātam atpūsties. Jau no bērnības man patīk zīmēt kartītes dažādiem svētkiem. Par mandalām uzzināju, kad studiju laikā apguvu saskarsmi.”

PIRMIDIENAS VIESIS

Trešais piegājiens un trešais pakāpiens

Nesen pielikts punkts Skrundas novada atklātajam čempionātam volejbolā, un šogad pirmo reizi uz pjedestāla trešā pakāpiena stāvēja komanda **Īvande +**.

Organizatori uzsver – šis sasniegums ir pārsteigums. Visu sezonu komandai bijušas grūtības savākt spēlētājus, bet, kad tas izdevies, parādīts raksturs.

Uzvaras laurus trešo gadu saņēma vienība *Skrunda/Ostra-Si/Ziedufabrika.LV*, sudrabs – *Margas G* volejbolistu kontā. Sacentās astoņas vienības no Liepājas, Dunalkas, Saldus, Īvandes un Skrundas. Pamatsacensībās izspēlēti divi apli, tad pēc rezultātiem izveidoti izslēgšanas spēļu pāri.

Kurzemniekā viesojas *Īvandes +* vilcējspēks Valdis Kalns – izbijis svarcēlājs, kuram sports ir svarīga dzīves daļa arī šodien.

Interesants salikums: svarcēlājs un volejbolists.

Tā iznāk. Arī tēvs nodarbojās ar svarcēlšanu. 17 gadus man parādījās veselības kaites, kas liedza svarcēlšanā sniegties pēc augstākiem mērķiem, tāpēc pievērsos citiem sporta veidiem. Studiju gados aizrāvos ar volejbolu gan pludmalē, gan zālē, lai gan neesmu bijis ne uz vienu oficiālu treniņu. (Smejas.) Kad dzīve ievirzīja atpakaļ dzimtajā pusē, Īvandes pagastā bija volejbola komanda, kuras meģurkauls bija brāļi Blūmi, un iesaijstjos arī es.

Vai tad arī sākāt piedalīties sacensībās?

Pagasta volejbola vēsturi īsti nezinu, bet septiņus gadus spēlējām Kuldīgas novada čempionātā, lai gan pēdējās sezonās tajā vairāk par trim četrām nopietnām komandām nesavācas. Ar sešām spēlēm sezonai ir mazuma piegarša. Viens gan – Īvande vienmēr ir mērķis pieveikt Kurmāli.

Kāpēc?

Esam divas stabilākās pagastu komandas un šis derbijs mums ir jau septiņus gadus. Finālā uzvarēt Kurmāli izdevies vienu reizi.

Kā nokļūvāt līdz Skrundas čempionātam?

Pirms trim gadiem paaicināja volejbolists Gints Bukāts no *Margas G*. Līdz iespēlējamies, gāja grūti. Vienā spēlē uzvarējām *Margu G*, kas togad kļuva par čempioni. Tā bija liela motivācija turpināt.

Vai sastāvā ir tikai Īvandnieki?

Sākumā tā bija, vēlāk sapratām, ka Skrundā līmenis ir augstāks, un palēnām komandu apaudzējām ar spēlētājiem no citiem pagastiem, no pilsētas. Pie mums trenēties brauca no Alsungas, Ēdoles, Padures. Komandas sastāvs ir raibs: no 17–18 gadu veciem jauniešiem līdz četrdesmitgadniekiem. Mūs vieno interese spēlēt labu volejbolu. Citviet tautas turnīru nolikumā ir dzelzaini noteikumi, piemēram, nedrīkst spēlēt volejbolisti no līgām, bet Skrundā tādu noteikumu nebija. Skrundas komandām palīdzēja *ASK/Kuldīgas* spēlētāji Klāvs Kairo, Reinis Grīnbergs, bet mums izšķirošajās spēlēs – Kaspars Gertners. Interesanti visiem: profesionāļiem spēle papildus treniņam, mums iespēja uzspēlēt kopā ar *profītiem*.

Vai piedalīties vēl kādā turnīrā?

Spēle beigusies, un par Skrundas atklātā čempionāta bronzas medaļniekiem kļūst komanda **Īvande +**: Dāvis Andersons, Ritvars Sīlis, Toms Andersons, Gatis Abersons, Valdis Kalns, Jānis Zingņiks, Kaspars Gertners.

rā?

Kuldīgas čempionāts pagaidām ir kā ieskriešanās sezonai, bet Skrundas čempionāts – īstais pārbaudījums. Sezona ir spraiga, izspēlējam 17 spēles. Varbūt vēlāk, kad sastāvs stabilizēsies, piedalīsimies kādā citā turnīrā. Labas amatieru sacensības ir Talsu un Liepājas pusē. Ceram, ka izdosies turnīru sarīkot arī Īvandē.

Vai pieaugušie ir aktīvi?

Man šķiet, ka pieaugušajiem volejbola dzīve ir tāda pavāja, jo nav cilvēku, kas uzņemtos savākt visus

Komandas **Īvande +** pilnais sastāvs:

Valdis Kalns un Andis Uplejs (Īvande), Jānis Junkers, Edgars Ziņģis un Klāvs Līdaka (Padure), Ritvars Sīlis un Mārcis Kreičmanis (Alsunga), Jānis Kalējs (Ēdole), Toms Andersons (Pelči), Gatis Abersons, Dāvis Andersons, Aldis Andersons, Kaspars Gertners un Niklāvs Marauskis (Kuldīga), Jānis Zingņiks (Dundaga).

kopā, organizēt treniņus. Agrāk komandas bija Vārmei, Turlavai, vēl citiem pagastiem, taču tās no skatuves pazudušas. Tas arī saprotams, jo visu nevar pavilkt: kāds pievērsies futbolam, florbolam, cits skriešanai, riteņbraukšanai.

Nobeigumā vēlos sacīt: ja kāds volejbola censonis meklē komandu, mums var pievienoties svētdienās 17.00 Īvandē.

Inta Jansone
Valda Kalna arhīva foto

PSIHOLOGA KOMENTĀRS

Vientuļās māmiņas – vai tas ir vienkārši?

Aija Kņaze, psiholoģe

Jēdziens vientuļā māte skan ļoti smagi, jo tajā ir zemteksts – sieviete, kura šo lomu uzņēmusies, sevi motivē: „Man jābūt ļoti stiprai.” Tomēr mūsdienā sabiedrībā tas jau ir vispārpieņemts statuss, jo vientuļo māmiņu kļūst arvien vairāk.

Iemesli dažādi: pēc vairāku gadu kopdzīves jaunie vecāki šķiras nopietna iemesla dēļ; vīrietis jau no bērna dzimšanas bieži vien nav gatavs uzņemties tēva lomu; jaunākā tendence – *bioloģiskais pulksteņis*, proti, sievietei ir jau pēdējais mirklis bērniņu dzemdēt, un viņa jūtas nobriedusi to audzināt viena.

Ar kādām grūtībām nākas saskarties bērnam, kas aug ģimenē, kurā ir tikai viens no vecākiem?

SIEVIETE ŠEV NELAUV BŪT SIEVIŠKĪGAI

„Es visu varu pati” – cienījama,

bet bīstama dzīves loma. Ja situācija izveidojusies tā, ka esat viena un *māmiņa uz pilnu slodzi*, neaizmirstiet, ka iespējamās dusmu lēkmes, paaugstināta nervozitāte un psiholoģiskais izdegšanas sindroms! Lidmašīnās ir racionāls brīdinājums: „Ja vēlaties, lai jūsu mazulis dzīvotu, ekstremālā situācijā vispirms uzvelciet skābekļa masku sev!” Nekautrējieties saņemt palīdzību! Bieži vienkārša saruna ar draudzeni var mainīt jūsu uzskatus par dzīvi. Novērtējiet savus resursus reāli – varbūt ir vērts mazuļa audzināšanā iesaistīt viņa tēti, abu pušu vecvecākus un, ja varat atļauties, arī auklīti.

„BĒRNS BŪS MANS LABĀKAIS DRAUGS”

Bieži mammas ar lepnumu saka: „Ar savu bērnu varu runāt kā ar pieaugušo.” Bet bērnam ir tikai astoņi gadi...

Vispirms bērnam veidojas doma: „Es neesmu tāds kā citi. Citiem ir gan tētis, gan vecvecāki, bet man nav. Man jābūt citādam.” Lai cik stipra būtu māmiņa, bērnam trūkst drošas aizmugures izjūtas un var

veidoties pazemināta pašapziņa, jo viņš gan sev, gan mammai jautās: „Kāpēc tētis mani negribēja? Vai tāpēc, ka es esmu sliktāks nekā citi?” Sevišķi grūti būs zēnam, jo viņam rodas neveiklības izjūta: „Mani aizsargā tikai sievietes.” Ar meitiņu varētu būt pretēja situācija – viņa sieviešu aizsardzībā jūtas labi, un sievietes, ja vēlēties sākt jaunas attiecības, dzirdēs teikumu: „Bet, mammu, mums taču ir tik labi divatā! Es tevi mīlu stiprāk par visiem! Vai tu mani vairs nemīli?”

Lai bērna pasaule saglabātu stabilitāti, ģimenē lomām jābūt skaidrām: es – pieaugušais, tu – bērns. Neuzkraujiet bērniem savas finansiālās un emocionālās problēmas! Ja vēlaties palīdzību, meklējiet pieaugušos!

„SAVU DZĪVI VELTĪŠU TĪKAI BĒRĒMAM”

Bieži vien šī ideja pat netiek apspriesta: „Tā es darīšu, un viss!” Un māmiņa jau neapzināti gatavo sevi nākotnes problēmai – bērns būs sievietes Visums līdz brīdim, kad vēlēties veidot savu dzīvi. Vai spēsiet viņu atlaist? Bērnam var nākties iz-

dzirdēt smago pārmetumu: „Es tev esmu ziedojuši visu dzīvi! Un tu?” Neveidojiet smago vainas apziņu! Katram ir tiesības pašam uz savu dzīvi.

„Kā es tā savu bērnu uz divām dienām pametišu citu aprūpē?” Bieži vien šo ideju uztur arī vecvecāki: „Tu esi viņam vajadzīga!” Bet kur mammai gūt enerģiju, lai dotu bērnam? Tā jāatjauno: darbā, kas patīk, sportā, draugu pulkā, hobijos. Jo apmierinātāka un laimīgāka jutīsies sieviete, piepildot sevi ar labām emocijām, jo laimīgāks būs bērns.

NEGATĪVA ATTIEKSME PRET TĒVU

Kāpēc esat šķirušies, tā ir tikai jūsu, pieaugušo, lieta. Karš, bērnam blakus esot, tikai veicinās viņa trauksmi un nervozitāti. Tas, cik slikti rīkojies vīrietis, lai paliek sarunās ar draudzenēm vai psihologu! Kad bērns paaugsies, viņš pats visu lieliski sapratīs – ticiet tam!

Gan dēliem, gan meitām, augot ģimenē ar mammu, veidojas vienpusēja attieksme pret pretējo dzimumu, proti, bērns nezina, kā vēl var rīkoties. Zināms, ka viņš kopē

vecākus, bet, ja viena no tiem nav? Bērnam veidojas greizs, subjektīvs viedoklis, kādai jābūt sievietei. Zēns var uzskatīt, ka sievietei jāprot viss, bet viņš ir tikai piedeva pie ģimenes. Meitene, nepazīstot tēva mīlestību, zaudē *mazās princesītes* lomu, jo bērībā neviens vīrietis nav viņu apbrīnojis, lutinājis, teicis, ka viņa ir visjaukākā meitenīte pasaulē. Abos gadījumos radīsies mazvērtības komplekss, neticība sev.

Tāpēc nevairieties bērna dzīvē *palīdzēt* pretējā dzimuma klātbūtni! Labākais piemērs ir opaps – nobriedis cilvēks, kurš puisēnam iemācīs vīru prasmes un palīdzēs arī tad, ja bērns kautrēsies lūgt palīdzību mammai. Apmeklējiet sporta, mūzikas vai šaha nodarbības, meklējiet cilvēkus, no kuriem bērnam mācīties, un, protams, neizvairieties no draugiem, kuriem ir pilna ģimene! Jūsu mazulis tā veidos priekšstatu par pilnvērtīgu ģimenes dzīvi, paplašinās redzesloku. Turklāt, jo mierīgāk pieņemsiet savu mazās ģimenes statusu, jo ātrāk bērns uztvers, ka ir normāli dzīvot gan pilnā, gan nepilnā ģimenē.

PĀRDOD

OPEL VECTRA, 1993, 1,6, benzīns, TA 08.2017. Tālr. 26642871, pēc 18.00.

REZERVES DAĻĀS kombainu *Sampo 360* (veselu). Tālr. 25908585.

Jaunas un lietotas **RIEPAS**, sākot no 7 eiro; arī traktoriem un lauksaimniecības tehnikai. Piedāvājam riepu montāžu, balansēšanu un remontu. Tālr. 24933391.

Pārdod **PVC LOGUS** un **DURVIS**, visu veidu žalūzijas, bīdāmās durvis, moduļu virtuves. Iespējams līzings. Mucenieku iela 25, tālr. 28448638, Gravas iela 1 (*Elvi*), tālr. 28378818.

PVC LOGUS, DURVIS, PALODZES. Mērīšana, montāža, piegāde. E-pasts: imk@inbox.lv, tālr. 26441415.

LOGI par izdevīgu cenu, www.letipvclogi.lv, tālr. 22113283.

PVC LOGUS, DURVIS, PALODZES par izdevīgām cenām. Tālr. 26008005.

Pienīgu, sarkanraibu **GOVI**. Tālr. 26737100.

SIVĒNUS. Tālr. 26764576.

Sausu, skaldītu **MALKU** ar piegādi. Tālr. 27885688.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Ātra piegāde. Tālr. 26627800.

Sausu, skaldītu bērza **MALKU** maisos. Tālr. 26544462.

SIA *AJG plus* – sazāģētu lapkoku nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

Ar piegādi pārdod sausu, skaldītu **MALKU**, zāģētavas atgriezumus, 3 m garu lapkoku meža malku. Tālr. 29249578.

Pārdod nomaļu un apaļkoku **MALKU**. Tālr. 28020028.

Skaldītu vai klučos sazāģētu **MALKU** ar piegādi jums vēlamajā vietā, lapkoks 25 EUR/m³. Tālr. 24957247.

Bērza **MALKU** klučos. Tālr. 29483182.

APSARDZES KURSI.
Tālr. 29107155.

LPKS **ZELTA TELŠ** lepērkam

LIELLOPUS un **JAUNLOPUS.**

Augstas cenas. Samaksa tūlītēja vai ar pārskaitījumu. Tālr. 26114519.

PĒRK

SIA *Lāses AM* iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** un **CŪKAS**. Piemaksa par nodoto lopu daudzumu un BIO lopiem. Tālr. 29353243, e-pasts: lases@inbox.lv.

Z/š *SMAIDAS* pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

Z/š *Purvmajli* iepērk **JAUNLOPUS** un **LIELLOPUS** dzīvsvārā/kautsvārā. Samaksa skaidrā naudā vai ar pārskaitījumu. Elektroniskie svāri. Tālr. 29258394.

Pērk (vai maina) **MĀJU** Kuldīgā vai tās tuvumā. Tālr. 26465972.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 20278671.

TRAKTORUS, AUTOMAŠĪNAS, piekabes, inventāru. Tālr. 26104984.

MOTOBLOKU MTZ 0,5 un inventāru. Var remontējamu. Tālr. 29207499.

MEŽUS, CIRSMAS, MALKU – ātra un laba samaksa. Palīdz noformēt dokumentus. Tālr. 26544462.

SIA *PRIEDES AG* pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** un **CIRSMAS**. Tūlītēja, visaugstākā samaksa. Tālr. 26993794.

SIA *Priedes AG* mežā pie ceļa pērk **ZĀĢBALĶUS, TARU**, papīrmalku, finieri. Tālr. 27119705.

Iepērkam **MALKU** (3 m), **PAPĪRMALKU**. Tālr. 26125312.

VINGLIEMEŽUS no 3 cm diametrā, transports pa visu novadu 24/7. Atļaujas nr. 3,6/22/2017–N. Tālr. 26284210.

VINGLIEMEŽUS. Tālr. 27588269.

Ernesta Vignera Kuldīgas mūzikas skolā, Smilšu ielā 6, **AUDZĒKŅU UZŅEMŠANA** jaunajam 2017./2018. mācību gadam ceturtdien, **1. jūnijā, 17.00:**

- klavieru,
- akordeona,
- vijoles, čella,
- ģitāras,
- pūšamo instrumentu,
- sitamo instrumentu,
- dziedāšanas,
- sagatavošanas klasē.

Konsultācijas 29., 30., 31. maijā 18.00. Tālr. uzziņām 26021992.

DAŽĀDI

MODRA AUTOSKOLA rīko **ĀTROS B, BE, C, CE** un **95.** koda autovadītāju kursus Kuldīgā, Pētera ielā 5. Tālr. 26120089.

SALDUS AUTOSKOLA rīko **ĀTROS A, B, BE, C, CE** un **95. KODA** kursus (pasniedzējs Ēriks Griģis). Tālr. 29194359.

AUTOSKOLA Ripo-A rīko ātros A un B kursus Skrundas vidusskolā 5. jūnijā 18.00. Tālr. 26773763.

Veicam **BRUĢĒŠANAS** darbus. Tālr. 29416137.

SIA *Bērzi plus* notīra krūmu **APAUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērkam zarus šķeldošanai. Tālr. 29150380, 26458900.

TRIMERĒ ZĀLI. Tālr. 29587613, 20515478.

Ātri **SASKALDU MALKU**. Tālr. 26449395.

SKALDU MALKU, krāmēju, zāģēju malku, pļauju. Tālr. 25954182.

Tīrām **DZIĻURBUMUS**. Tālr. 29296723.

Tīra un remontē **AKAS**. Tālr. 27448331.

IĒPAZĪŠANĀS

SIEVIETE (70) vēlas satikt dzīvesbiedru dzīvošanai laukos. Tālr. 27137054.

Viļa Plūdoņa Kuldīgas ģimnāzija aicina mācīties**7. KLASĒ**

• **Pamatizglītības otrā posma izglītības programma (23011111)**, papildus apgūt angļu valodu, publiskās uzstāšanās mākslu, teātra pulciņu.

• **Pamatizglītības matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena programma (23013111)**, papildus apgūt matemātiku, datoriku, robotiku.

Dokumentu iesniegšana notiek 1. un 2. jūnijā no 9.30 līdz 13.30 1. stāvā, 1. kabinetā.

Iesniedzamie dokumenti:

- skolēna 6. klases liecība (oriģināls),
 - iesniegums (vecāki raksta uz vietas),
 - diplomu un atzinības raksti par sasniegumiem mācību darbā un sportā.
- Uzņemšanas komisijas tālr. 27020675.

VIRTUVĒ

Katrīna Spuleniece-Aišpure, uztura speciāliste

Rabarberu laiks

Atkal pienācis brīdis, kad jāceļ galdā rabarberi – viens no pirmajiem vitamīnu avotiem mūsu dārzos.

Skābie un sulīgie dārzeņi ir bagāti arī ar minerālvielām un organiskajām skābēm, tie satur B grupas vitamīnus, C vitamīnu, karotīnu, kāliju, magniju, dzelzi,

citronskābi, ābolskābi, skābeņskābi, flavonoīdus un citas bioloģiski aktīvas vielas.

Jāatceras, ka pēc Jāņiem rabarberus nav ieteicams ēst, jo tad tie

satur vairāk skābeņskābes, bet pa svaigi izaugušam kātam apēst var, un tas nav ļoti kaitīgi. Ar rabarberiem nevajadzētu aizrauties, ja ir nieru kaites.

RABARBERU SORBERTS

Vajadzēs: 500 g rabarberu, 2–3 ēd.k. cukura, 1 ēd.k. ūdens.

Kā pagatavot: rabarberus nomizo un sagriež mazos gabaliņos, liek katliņā, pieber cukuru un pielej ūdeni, uzliek vāku un vāra, ik pa laikam apmaisot. Rabarberus vāra, līdz tie sāk izšķīst, tad masu atdzesē un blendē. Liek saldētavā uz piecām stundām, ik pa stundai izņem un ar putojamo slotiņu samaisa, lai tā kļūtu gaisīgāka.

VISTAS FILEJA AR RABARBERU ČATNIJU

Vajadzēs: 2 vistu filejas, sāli un piparus, 1 ēd.k. augu eļļas, sezama sēklas; čatnijam: 1 sarkano sīpolu, ½ kg rabarberu, 1–2 ēd.k. augu eļļas, 125 g cukura, ½ citrona, 2–3 krustnagliņas, 1 tēj.k. sinepju

pulvera, 1–2 tēj.k. rīvēta ingvera, šķipsnu Kajennas piparu, ½ tēj.k. sāls.

Kā pagatavot: nomizo sīpolu, sagriež rīpiņās, rabarberus sagriež šķēlītēs. Sakarsētā eļļā apmaisot cep sīpolus ar cukuru, kamēr tas izkusis un sīpoli sāk karamelizēties. Liek klāt rabarberus, citrona sulu un rīvētu miziņu, krustnagliņas, sinepju pulveri, ingveru, Kajennas piparus un sāli. Apmaisot vāra apmēram piecas minūtes. Filejas pārkausa ar sāli un pipariem, pārsmērē ar eļļu, apviļā sezama sēkliņās, izkārto uz cepamās pannas, kurā ieklāts cepamais papīrs. Liek līdz 220 grādiem sakarsētā krāsnī un cep apmēram desmit minūtes. Gatavo gaļu pasniedz ar rabarberu čatniju.

LĪDZJŪTĪBAS

*Ir aplukuši soļi,
Vien paliek mīlestības gaišais stars.
/O.Vācietis./*
Skumju brīdī esam kopā ar Sigitu, māmiņu pavadot mūžībā.
Ciruliša kolektīvs

*Nu mūžs ir noslēdzies,
Stāv ozols pagalmā un skatās,
Kā aiziet tēvs caur vārtiem
Savās mūža takās.
/J.Rūsiņš./*

Skumju brīdī esam kopā ar Ivetu Zaļmežu, no tēta atvadoties, un izsakām līdzjūtību visiem piederīgajiem.
Alsungas vidusskolas kolektīvs

Skrundas mūzikas skola
uzņem audzēkņus:

- klavieru,
- vijoles,
- akordeona,
- ģitāras,
- pūšaminstrumentu,
- sagatavošanas klasē.

Uzņemšanas eksāmens
29. un 30. maijā 18.00–19.00.
Tālr. 63331354.

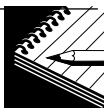
Par sporta pasākumiem, rezultātiem informējiet e-pastā: inta.jansone@kurzemnieks.lv

Viss par reklāmu **Kurzemniekā!**
Tālrunis 63324881.

GRIBU ZINĀT

Uz dārzkopju jautājumiem gatava atbildēt dārzniece Rūta Valtere. Uz jautājumiem par uzturu atbildēs uztura speciāliste Katrīna Spuleniece-Aišpure (e-pasts: katrinaspuleniece@inbox.lv). Zvaniet (63350565), un mēs nodosim viņām jūsu jautājumus.

Par manikīra piederumiem

Kur Kuldīgā uzasināt manikīra šķērītes un nagu knaiblītes?
Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikumā šķēres asināt ierodas Nikolajs Arefjevs: „Braucu tad, kad mani izsauc. Iesaku tehnikumā painteresēties, kad mani atkal paaicinās, tad varēšu uzasināt.”

Manikīre Aiva Dreijere: „Kuldīgā to neviens nedara. Speciālisti brauc privāti tikai tad, ja manikīra piederumu ir daudz. Neprofesionālis to nevar paveikt. Es manikīra šķēres vedu uz Krišjāņa Barona ielu Rīgā.”

Lāsma Reimane

INTERESANTI

Cik regulārs sports var atjaunot ķermeni?

Jauns pētījums atklāj, ka regulāras fiziskās nodarbes var palīdzēt palēnināt ķermeņa šūnu novecošanos. Vingrojumu zinātnes profesors Lerijs Takers no Brigama Janga universitātes Jūtā, ASV, skaidro, ka, salīdzinot ar tiem, kuri nesportoja, aktīviem cilvēkiem bioloģiskais vecums bija apmēram deviņus gadus jaunāks. Saskaņā ar pētījumu ir ieteicams skriet 30–40 minūtes dienā piecas dienas nedēļā.

VĀRDA DIENAS

No 29. maija līdz 4. jūnijam
 29. Maksis (114), Maksims (7888) Raivis (3724), Raivo (1696)
 30. Lolita (1811), Vitolds (650), Letīcija (221)
 31. Alīda (196), Jūsma (27)
 1. Bernedīne (1), Biruta (4266), Mairita (829)
 2. Emma (735), Lība (77)
 3. Ineta (3007), Inta (6283), Intra (36)
 4. Elfrīda (140), Sindija (1100), Sintija (4378)
 Populārākie: **Inta un Maksims.**

JOKI

Rietumeiropieši pēc pāris alus kausiem pāriet uz *tu*, bet latvieši – uz kaut ko stiprāku.

.....
 Jaunā māmiņa pārsteigta vēro jaundzimušo:
 – Tikai nedēļu vecs, bet tieši tāds kā tēvs! Viņš arī izliekas, ka guļ, kad es viņam kaut ko stāstu.

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 29. MAIJĀ
 Dienas garums – 17 st. 19 min. ●
 Saule lec 4.42, riet 22.01.

Naktī +10°...+14°
 Z A
 R A
 D
 1-3 m/s

Dienā +13°...+17°
 Z
 R A
 D
 3-5 m/s

RĪT, 30. MAIJĀ
 Dienas garums – 17 st. 21 min. ●
 Saule lec 4.41, riet 22.02.

Naktī +8°...+13°
 Z
 R A
 D
 2-3 m/s

Dienā +12°...+17°
 Z
 R A
 D
 3-5 m/s

Velobraucēji ir laimīgāki

10. Kuldīgas Velofestivālā 27. maijā piedalījās ap 2500 braucēju no visas Latvijas. No tiem ap 700 brauca naktī. Šogad maršruts sākās Pilsētas estrādē, veda laukā no Kuldīgas Padures virzienā, gar Nabes ezeru un atpakaļ – gar Keramiku. Braucēji varēja veikt 14, 24 un 42 km dienas distanci un 14 km nakts braucienu.

Festivāla sākumā dalībniekus iedrošināja un izklaidēja Green trial braucēji. Prasmes demonstrē BMX braucējs Jānis Lācis.

Visi maršruti sākās Kuldīgas Pilsētas estrādē.

BRAUC UN SPRIEŽ

Festivālu vadīja aktieris Intars Rešetins, kurš visu dienu izklaidēja gan braucējus, gan līdzjutējus. Pasākums sākās ar *Green trial BMX* braucēju priekšnesumu. Velofestivāla organizators Artis Gustovskis pastāstīja par šī gada jaunumiem: „Festivāls plešas. Šogad, tas sākās jau piektdien ar konferenci, kurā profesionāļi sprieda par to, kā uzlabot maršrutus, velotūrisma kartes. Jubilejas festivālā vislielākais jaunums ir mobilā aplikācija, kurā braucēji varēja lietot kartes. Tās rāda krustpunktus un nav vajadzīgs mobilais internets, braucējs to lejupielādē un izmanto braucienā.” Katru gadu brauciens tiek plānots citā maršrutā, šogad tas bija Padurē. Nākamgad – gar Īvandi un Ēdoli un Snēpeles virzienā. „Latvijas Valsts meži katru gadu taisa kādu jaunu ceļu, tāpēc ir ko redzēt. Šogad fantastiski skati bija garā brauciena dalībniekiem, kuri veica distanci gar Nabes ezeru,” pastāstīja A.Gustovskis.

AIZVIEN VAIRĀK

Braucienā dalībniekiem bija iespēja apstāties pieturās, piemēram, *Saldus gotiņas*, *Tortaudzētava*, kur nācās *uzaudzēt* pēc iespējas lielāku torti, un citās, lai izpildītu dažādus uzdevumus. Pēc tam visi bija padevuši, padzēruši, izklaidējušies un saņēmuši pozitīvus iespaidus. „Ir pētījums par kolerāciju starp velobraucējiem un tiem, kas ar velosipēdu nebrauc. Izpētīts, ka velobraucēji ir laimīgāki, protams, mazāk slimo. Ik gadu man aizvien citi cilvēki nāk un stāsta, ka nopirkts velosipēds, ka mācās braukt,” teica A.Gustovskis.

Pilsētas estrādē notika arī *Dip-dap* sacensības mazajiem velobraucējiem, kā arī vairākas darbnīcas mazajiem līdzjutējiem, kur izkrāsot savu velodienu, pastaigāt pa baskāju taku, uzspēlēt galda spēles.

PIEDALĀS KATRU GADU

Visi braucēji piedalījās izlozē, kurā balvās ir gan velosipēdi, gan lidojums ar lidmašīnu un helikopterī. Viena no laimīgajām dalībniecēm bija Liene Liepiņa, kura ieguva lidojumu ar lidmašīnu. „Piedalos jau trešo gadu. Šogad ar vecāko dēlu braucu 14 kilometrus. Trasē mums gāja labi, apmeklējām visas pieturas, bet atmiņā noteikti paliks tas, ka ieguvām tik lielu balvu,” smeja Liene. Ar pozitīvām emocijām 24 km trasi veica Vineta Eglīte: „Piedalāmies jau ceturto gadu. Šogad ir ļoti labs laiks un brauciens ir izdevies.”

Velodienas noslēgumā tika apbalvotas atraktīvākās komandas. Viena no tā bija *Veloambulance*, kurā dalībnieki bija gan no Ventpils, gan Liepājas. Ventpilniece Inga Uibo joko: „Dzirdējām, ka ir smaga trase un Kuldīgas mediķiem vajadzīga palīdzība. Trase bija grūta, bet izturējām. Noteikti brauksim arī nakts braucienā un piedalīsimies arī nākamgad.”

Mazākie velobraucēji varēja piedalīties *Dip-dap* braucienā.

SKAĻI UN SPOŽI

Veloambulance nakts braucienā bija pārtrapusi par *Mūķenēm* un kopā ar Kasparu Gauju un Aivaru Balču saņēma *Spožākā un atraktīvākā dalībnieka* titulu. Naktī atbraukušie un sanākušie varēja noskatīties Kārļa Kazāka filmu *Velomūzika*, uzstāties pikanto velozupu no *Saules ielejas*, vērot uguns šovu, kā arī izdejoties grupas *Dzelzs vilks* mūzikas ritmos.

Jau pie pirmajām *Dzelzs vilka* mūzikas skaņām, riteņi tika nolikti malā un dalībnieki metās uz skatuves dejot.

Aivars Balčus nakts braucienā nobrauca ar lielu jubilejas torti uz багаžnieka, kuru daudzi noturēja par īstu. Tagad kopā ar *Mūķenēm* tiek aizdedzinātas sveces.

Lāsmas Reimanes un Lailas Liepiņas teksts un foto

Vairāk foto www.kurzemnieks.lv